

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A
GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ
„ARCUL TÂRGOVIȘTEI”**

GAL Arcul Târgovistei

ANEXA 1 - MODIFICAREA SDL – GAL ARCUL TARGOVISTEI

Data: 09.12.2019

1. TIPUL PROPUNERII DE MODIFICARE A SDL¹

Tipul modificării	Numărul modificării solicitate ² în anul curent
☐ Modificare simplă - conform pct.1	
☐ Modificare complexă - conform pct.2	1
☒ Modificare legislativă și/sau administrativă - conform pct.3	1

II. DESCRIEREA MODIFICĂRILOR SOLICITATE³

1. DENUMIREA MODIFICĂRII: Modificări ale Cap. V - Descrierea măsurilor din SDL la nivelul masurii M5/3A Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”, conform pct. 2, litera b

- a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

Pentru Masura M5/3A au fost deschise doua apeluri de selectie, in cadrul carora nu a fost depus nici un proiect. Motivatia faptului ca pe aceasta masura nu s-au depus proiecte consta in faptul ca producatorii agricoli din teritoriul GAL nu detin informatiile necesare aderarii la o schema de calitate. Se impune introducerea unei măsuri care sa asigure sprijin fermierilor sau grupurilor de fermieri care intentioneaza sa participe pentru prima dată la schemele de calitate. Prin modificarea fisei acestei masuri, GAL Arcul Targovistei isi mentine punctajul pe criteriul de selectie pentru selectia SDL CS 3.4.

- b) Modificarea propusă

Pe fisa masurii *Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M5/3A* au fost realizate modificari la urmatoarele sectiuni:

¹ conform încadrării tipurilor de modificări din prezentul Ghid.

² numărul modificării solicitate în anul curent.

³ fiecare modificare va fi completată conform punctelor a,b,c,d.

- CODUL Măsurii - M5/1C3A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura promovează acțiuni premergătoare aderării la schemele de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare, precum: întocmirea și/sau depunerea dosarelor de aplicatie sau acțiuni conexe acestei activitati, animare, organizare intalniri, culegere informatii/date, elaborarea documentelor etc. Producătorii din teritoriul GAL nu sunt suficient de informați pentru a înțelege ce presupune o schema de calitate și pentru a demara procesul de aderare la aceasta, care sunt avantajele, condițiile de îndeplinit, obligațiile odata obtinuta certificarea. Prin aceste acțiuni premergătoare, s-ar asigura propagarea informațiilor necesare în rândul acelor producători cu potențial de aderare la o schema de calitate.

Astfel, această măsură asigură sprijin fermierilor și grupurilor de fermieri care intentionează să participe pentru prima dată la schemele de calitate.

Unul din punctele slabe identificate la nivelul teritoriului GAL este lipsa implementării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare. Introducerea schemelor de calitate reprezintă o modalitate de recunoaștere a calității produselor agro-alimentare care are o caracteristică senzorială influențată de aria geografică și de asemeni, o modalitate de promovare a asocierii în sectorul agro-alimentar.

Consumatorii solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora, legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale.

~~Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale și locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale.~~

~~Participarea fermierilor la schemele de calitate nu este recompensată corespunzător de către~~

piață, nici în momentul aderării și nici în primii ani când alte obligații și costuri sunt impuse acestora. Finanțarea aplicării schemelor de calitate asupra produselor agricole și agroalimentare va face ca aceste produse să fie recunoscute ca îndeplinind o serie de criterii: specificitatea produsului final prin caracteristicile sale, metodele specifice de cultivare sau producție, calitatea care depășește standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum. Măsura susține așadar o mai bună poziționare a producătorilor atât în activitatea de producție cât și pe piață odată cu crearea de locuri de muncă și dezvoltarea de ansamblu a teritoriului GAL.

Prezenta măsură contribuie la următorul obiectiv ~~următoarele obiective~~ de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- favorizarea competitivității agriculturii;
- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

dobândirea de informații și cunoștințe relevante; sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Prioritatea 1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale P3 Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art. ~~516~~ din Reg. (UE) 1305/2013: ~~Scheme de calitate pentru produsele agricole și alimentare.~~

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 astfel:

Inovare: Inovarea constă în faptul că prin această măsură sunt încurajate dezvoltarea unor servicii care nu au mai fost implementate în teritoriul GAL, astfel având un element de noutate. In cadrul activităților premergătoare aderării la schemele de calitate care se vor realiza, măsura încurajează folosirea și transferul de idei, practici sau tehnologii noi.

Protecția mediului: In derularea activităților premergătoare aderării la schemele de calitate care se vor realiza, măsura susține grija pentru mediul inconjurator în sensul în care aplicarea schemelor de calitate anumitor produse presupune îndeplinirea de către aceste produse a anumitor criterii precum metode specifice de cultivare sau producție care au în vedere norme de protecție și conservare a mediului. Investițiile vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea produselor ecologice.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M5/3A este complementară cu măsura M1/1A, în sensul că beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt beneficiari indirecti ai măsurii M1/1A. Astfel, măsura M5/3A (care urmărește aplicarea schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare de către fermieri, în calitate de beneficiari direcți) se adresează fermierilor care au beneficiat

~~de finanțare indirect (în calitate de beneficiari finali) pe măsura M1/1A. În consecință, fermierii beneficiari ai măsurii M5/3A trebuie să fie participanți la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că au participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierii aplică pe măsura M5/3A, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că vor participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării).~~

~~Măsura M5/3A ar putea fi complementară și cu alte măsuri incluse în SDL, cum ar fi:~~

- ~~▪ M3/2A: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiari direcți ai M3/2A (fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate);~~
- ~~▪ M4/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiari direcți ai M4/2A (grupuri și organizații de producători din sectorul agricol);~~

~~M7/6B: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiari indirecti ai M7/6B (întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu).~~

~~Sinergia cu alte măsuri din SDL~~

~~Măsura contribuie la prioritatea P3, prioritate la care contribuie și măsura M4/3A Sprijin pentru înființarea grupurilor și organizațiilor de producători în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.~~

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitățile de animare, organizare întâlniri, culegere date, întocmirea dosarelor de aplicație vor crește, în rândul producătorilor, potențialul acestora de a adera, ulterior, la schemele de calitate pentru produse agricole și agroalimentare. Producătorii vor fi mai bine informați, pregătiți și convingși asupra importanței schemelor de calitate. Valoarea adăugată a măsurii se reflectă în stimularea potențialului resurselor locale, creșterea competitivității sectorului agricol, în crearea de locuri de muncă, în ridicarea nivelului de trai al populației, în dezvoltarea și ameliorarea condițiilor social-economice ale teritoriului GAL Arcul Târgoviștei, în particular, și la nivel de regiune, în general. Aplicarea schemelor de calitate anumitor produse din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” va atrage atenția asupra caracteristicilor și avantajelor pe care le prezintă respectivele produse, asupra calității lor, metodelor utilizate, în special în ceea ce privește autenticitatea, standardele și grija pentru mediul înconjurător, precum și asupra unor informații tehnice despre produse.

3. Trimiteri la alte acte legislative

R (UE) Nr. 1303/2013; R (UE) Nr. 1307/2013; Reg. (UE) 1151/2012, Reg. (CE) 834/2007, Reg. (CE) 110/2008, Reg. (CEE) 1601/91, Reg. (UE) 1308/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Entități juridice care au ca domeniu de activitate, activitatea pentru care se solicită finanțarea, inclusiv GAL.
- ~~▪ fermieri și grupuri de fermieri care participă pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare~~

Beneficiari indirecti:

- ~~▪ Fermierii din teritoriul GAL cu potențial de aderare la o schema de calitate. consumatori, autoritățile prin fiscalizarea afacerilor agricole, furnizorii entităților juridice care~~

~~implementează proiecte prin această măsură etc.~~

5. Tip de sprijin

~~Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv art.67 Reg (UE)1303/2013.~~

~~Sprijinul va fi acordat sub formă de sume forfetare anuale, pe o perioadă de maxim 3 ani.~~

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

~~Tipuri de acțiuni eligibile: acțiuni care asigură participarea pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare;~~

~~-intocmirea si/sau depunerea dosarelor de aplicatie~~

~~-actiuni conexe: animare, organizare intalniri, culegere informatii/date, elaborarea documentelor etc.~~

~~Tipuri de acțiuni neeligibile: nu este cazul. scheme de calitate care se referă la exploatații agricole și/sau certificarea lor ecologică; activități de informare și de promovare.~~

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- ~~Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;~~
- ~~Proiectul trebuie să se realizeze în teritoriul GAL;~~
- ~~Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului pentru care solicita finanțarea;~~
- ~~Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice;~~
- ~~Solicitantul demonstrează prin activitățile propuse și cerințele formulate pentru resursele umane alocate acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului;~~
- ~~Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat în domeniu;~~
- ~~Solicitantul trebuie să întocmească o documentație tehnică.~~

Criterii de eligibilitate pentru participanți:

- ~~Persoane/ producatori care activeaza in sectorul agricol, alimentar;~~
- ~~Au domiciliul sau exploatarea pe teritoriul GAL;~~
- ~~Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;~~
- ~~Beneficiarul sa aiba sediul social si/sau punct de lucru în teritoriul GAL;~~
- ~~Beneficiarul să fie participant la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că a participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierul aplică, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că va participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării);~~
- ~~Solicitantul nu a mai participat la o schemă de calitate, stabilită pe baza legislației naționale/europene în vigoare sau la o schemă voluntară care respectă cerințele UE;~~
- ~~Solicitantul va face dovada respectării specificațiilor schemei;~~
- ~~Solicitantul trebuie să îndeplinească condiția de fermier activ conform articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;~~
- ~~Solicitantul se angajează să respecte specificațiile schemei de calitate și toate cerințele în vigoare referitoare la schemă;~~

- ~~Solicitantul aplică pentru o schemă certificată în conformitate cu legislația națională/europeană în vigoare;~~
- ~~Proiectul sa se implementeze pe teritoriul GAL, toate cheltuielile aferente implementării proiectului sa fie efectuate in teritoriul GAL; în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL;~~
- ~~Costurile eligibile: costurile aferente aderării la o schemă de calitate, cotizația anuală de participare la schemă, cheltuieli aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.~~
- ~~Solicitantul trebuie să întocmească o documentație tehnică;~~
- ~~Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.~~

8.Criterii de selecție

- Principiul experienței beneficiarului direct;
- Principiul nivelul calitativ și tehnic;
- Principiul proiectelor inovative;
- Principiul protecției mediului;
- ~~principiul sectorului prioritar (zootehnic, vegetal, pomicol), conform analizei socio-economice;~~
- ~~principiul soiului/rasei autohtone;~~
- ~~proiectul sa includă acțiuni pentru protecția mediului;~~
- ~~proiectul sa includă acțiuni inovative;~~
- alte criterii în acord cu specificul teritoriului.

9.Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului financiar nerambursabil este de maxim 6.000 Euro.

~~Sprijinul public nerambursabil acordat este de 100% din quantumul sprijinului. **Quantumul sprijinului este de maxim 2.000 de euro/an/exploatație pe o perioadă de maxim 3 ani.**~~

10.Indicatori de monitorizare

- Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1
- Numarul de proiecte inovative: 1
- Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1.

De asemenea, au fost realizate modificari in cadrul CAPITOLULUI IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție, in tabelul Tabel 1: Logica intervenției:

Obiectivul de dezvoltare rurala 1: Favorizarea competitivitatii agriculturii Obiective transversale: Mediu si climă, Inovare	P1 Incurajarea transferului de cunostinte și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	1A) Incurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	M1/1A Dezvoltarea resurselor umane și creșterea calității forței de muncă din sectoarele agricole prioritare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Cheltuielile publice totale: 10.000 Euro Nr total al participanților instruiți: 15 Nr de proiecte implementate: 1 Nr de proiecte inovative: 1; Nr de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1;
	~~P1 Incurajarea transferului de cunostinte și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale~~	~~1C) Incurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier~~	~~M5/1C Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”~~	~~Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1~~ ~~Numarul de proiecte inovative: 1;~~ ~~Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1;~~
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M3/2A Dezvoltarea sectorului agricol prin consolidarea și creșterea viabilității exploatațiilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Nr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 1 Nr de locuri de muncă create: 2; Nr de proiecte inovative: 1; Nr de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1;
		2B) Facilitarea intrării în câmpul	M3/2B	Nr de exploatații agricole/

c) Efectele estimate ale modificării

Înainte de modificarea SDL, măsura a contribuit la domeniul de intervenție 3A) *Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor de producători și al organizațiilor interprofesionale din cadrul priorității P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.*

După modificarea SDL, măsura contribuie la domeniul de intervenție 1C) *Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier din cadrul priorității P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale.*

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se elimina urmatorul indicator: Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

ANEXE

INTRODUCERE

Teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” reprezintă o grupare omogenă de zece comunități locale care împărtășesc o identitate comună bazată pe un sentiment de apartenență la același mediu natural, economic, social și cultural. GAL „Arcul Târgoviștei” reprezintă un parteneriat între administrațiile publice locale, agenții economici și reprezentanții societății civile din zonă, în cadrul căruia sunt reprezentate principalele domenii specifice de dezvoltare a zonei. Potențialul teritoriului GAL urmează să fie pus în valoare de membrii care au optat să se asocieze pentru dezvoltarea durabilă a comunităților. În tot acest demers, exista credința că locuitorii acestor comunități sunt și vor fi receptivi la transformările care vor îmbunătăți calitatea vieții. Împreună vor decide soluțiile pentru nevoile identificate. Experiența dobândită până acum, în perioada LEADER 2007-2013, prin proiectele implementate, a evidențiat că dezvoltarea integrată și în parteneriat este esențială deoarece grupul ținta și obiectivele răspund necesităților unei arii extinse.

Prin încurajarea teritoriilor rurale să exploateze modalități noi prin care să devină sau să rămână competitive, să își valorifice bunurile și resursele la maxim, să depășească dificultățile pe care le întâmpină, cum ar fi: tendința de îmbătrânire a populației, nivelul redus al prestărilor de servicii, absența posibilităților de angajare, discrepanța mare față de gradul de dezvoltare al zonelor urbane, LEADER contribuie la îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, atât pentru familiile de agricultori cât și pentru populația rurală în sens larg.

Noua programare LEADER 2014-2020 urmărește consolidarea coerenței teritoriale și implementarea de acțiuni integrate, ce vor conduce la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale, în folosul comunităților. Astfel, SDL prezintă acțiunile pe care grupul de acțiune locală le va iniția pentru a crea condițiile necesare dezvoltării viitoare a teritoriului acoperit și relevă proiectele și oportunitățile pe care le oferă măsura LEADER. SDL prezintă astfel o viziune clară a principalelor direcții de dezvoltare care ar trebui urmate în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”:

- Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare și creșterea viabilității economice a fermelor de semi-subsistență;
- Încurajarea fenomenului de asociere pentru creșterea competitivității sectoarelor agricole;
- Dezvoltarea produselor și mărcilor locale pentru obținerea de produse competitive pe piață;
- Protejarea mediului și implementarea de acțiuni pentru conservarea patrimoniului natural;
- Înființarea de IMM-uri pentru dezvoltarea de activități non-agricole și servicii pentru populația rurală și investiții în activități non-agricole productive;
- Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază;
- Păstrarea și valorificarea patrimoniului cultural, natural și turistic;
- Facilitarea accesului la servicii de bază a grupurilor minoritare și vulnerabile izolării/excluziunii sociale, prin dezvoltarea unor instrumente de integrare socială și economică;
- Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile rurale marginalizate (romă și non-romă), cu accent pe cele cu populație aparținând minorității romă.

În contextul specific teritoriului pe care îl reprezintă, un astfel de parteneriat va aduce o serie de avantaje precum: viziunea și abordarea unitară, consolidarea relațiilor deja

existente în teritoriu și optimizarea unor fluxuri (de populație, de forță de muncă, de resurse, financiare, de cunoștințe, etc) din cadrul acestuia, care să permită eliminarea disparităților teritoriale și dezvoltarea coerentă a zonei, consolidarea rolului acestui ansamblu teritorial la nivel regional și optimizarea relațiilor cu teritoriile învecinate.

Aceste direcții sunt aliniate strategiilor de dezvoltare regională și națională, dar și directivelor, valorilor și principiilor europene. Este foarte important ca efortul de elaborare a Strategiei să fie urmat de asumarea publică și conștientă a acesteia. Consultarea publică ne-a asigurat că am identificat corect elementele ce corespund viziunii noastre și ne-a ajutat să consolidăm scopurile și obiectivele strategice. Acestea trasează principalele atribute ale acțiunii noastre pentru găsirea celor mai potrivite direcții de dezvoltare care, odată implementate, vor schimba în mai bine viața locuitorilor din teritoriul GAL.

Strategia GAL „Arcul Târgoviștei” pentru perioada de programare 2014-2020 își propune să aducă toți factorii implicați în îndeplinirea sa la o stare de colaborare sub aceeași viziune, pentru utilizarea cu un mai mare folos a resurselor proprii, cât și a celor ce pot veni din exteriorul teritoriului acoperit de GAL.

Grupul de Acțiune Locală „Arcul Târgoviștei” intenționează să întreprindă o acțiune de cooperare prin sub-măsura 19.3 „Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală”. Intențiile de cooperare în cadrul GAL vizează structuri similare din țară sau din alte state membre ale Uniunii Europene. Membrii GAL vor să realizeze vizite de colaborare. În cadrul acestor vizite, rezultatele așteptate vizează inovația în zonele rurale, ce poate implica transferul și adaptarea acesteia, modernizarea formelor tradiționale de know-how sau descoperirea de noi soluții la problemele rurale persistente pe care alte instrumente nu au reușit să le rezolve într-un mod durabil și satisfăcător. Acestea pot furniza răspunsuri noi la problemele zonelor rurale. Proiectele de cooperare vor avea ca valoare adăugată experiența căpătata de membri parteneriatelor în cadrul unor vizite tip studiu, în ceea ce privește diversificarea activităților derulate în cadrul GAL, dimensionarea proiectelor ce vor fi finanțate etc.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Amplasament: Teritoriul acoperit de GAL "Arcul Târgoviștei" include 10 localități, din care 9 din partea centrală a județului Dâmbovița și o localitate din estul județului Argeș: Cobia, Comișani, Dragomirești, Glodeni, Ludești, Ocnîța, Răzvad, Ulmi, Valea Mare și Dobrești. Teritoriul GAL înconjoară Municipiul Târgoviște, având în partea de nord, sud și est vecini localități din județul Dâmbovița, iar în partea de vest localități din estul județului Argeș. Grupul de Acțiune Locală "Arcul Târgoviștei" reprezintă un teritoriu cu o suprafață de 436,40 km², omogen și coeziv din punct de vedere social, caracterizat prin tradiții comune, identitate locală, nevoi și așteptări comune.

Relief: Teritoriul acoperit de GAL "Arcul Târgoviștei" prezintă o mare diversitate peisagistică, fiind dispus în două trepte de relief, care se succed de la nord spre sud. Câmpiile, prima treaptă de relief, alcătuiesc cea mai joasă și cea mai tânără treaptă de relief. Astfel, zona sudică a GAL-ului, din punct de vedere geografic și geomorfologic, este situată în subunitatea Câmpiei Romane denumită *Câmpia piemontană a Cricovului Dulce*. Subcarpații alcătuiesc cea de-a doua treaptă de relief și ocupă aproximativ două treimi din suprafața GAL-ului.

Solul: argile, soluri brun-roșcate și pe alocuri cernoziomuri argiloiluviale freatic umede. Niciuna dintre localitățile GAL nu sunt clasificate ca fiind zone care se confruntă cu constrângeri naturale, fiind prezente însă câteva arii unde terenurile agricole au anumite deficiențe: drenaj slab, soluri acide sau soluri cu schelet.

Resurse: Resursele subsolului sunt reprezentate prin cărbuni, petrol, gaze, cărbune, sare, izvoare sărate și sulfuroase.

Clima: Prin poziția sa geografică și succesiunea treptelor de relief de la nord la sud, teritoriul GAL se afla sub influența circulației maselor de aer de diferite tipuri, aflându-se astfel în plină zonă climatică de tip temperat-continentală de tranziție. Temperatura medie anuală a zonei este de +10°C, media lunii iulie fiind de 20°C, iar cea a lunii ianuarie de -3°C. Cantitatea medie de precipitații este de 720 de mm.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de bazinele hidrografice ale râurilor Ialomița, Dâmbovița și afluenții ai acestora.

Zone natura 2000: Din punct de vedere ecologic, în cadrul teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” există 2 situri Natura 2000:

1. Situl de importanță comunitară (SCI) „Pădurile din Sudul Piemontului Cândești” (cod identificare: ROSCI0344) ce se întinde pe teritoriul administrativ al localităților Cobia (3,19 km²) și Ludești (16,16 km²);
2. Aria de protecție specială avifaunistică (SPA) „Lacurile de pe Valea Ilfovului” (ROSPA0124) localizată pe teritoriul localității Ulmi (0,57 km² reprezentând aprox. 2%).

Zone cu valoare naturală ridicată (HNV): În cadrul teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” există 5 zone cu valoare naturală ridicată: Cobia (Cod SIRUTA: 66580), Glodeni (Cod SIRUTA: 67522), Ludești (Cod SIRUTA: 67835), Ocnîța (Cod SIRUTA: 68324) și Dobrești (Cod SIRUTA: 16427).

Patrimoniu cultural: Din punct de vedere cultural, teritoriul GAL se caracterizează printr-o concentrare mare a elementelor de patrimoniu cultural. Au fost identificate mai bine de 80 de elemente de patrimoniu material (biserici, mănăstiri, case memoriale, puncte muzeale, ruine, monumente, situri arheologice) și aproximativ 20 de elemente de patrimoniu imaterial.

Demografie: Conform datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, populația de pe teritoriul GAL “Arcul Târgoviștei” este de 48.223 locuitori, dispuși pe o suprafață totală de 436,40 km². Densitatea medie a populației este 110,50 locuitori/km².

În anul 2011, media populației în localitățile din teritoriu a fost de 4.822,30 locuitori, valoarea mai mare comparativ cu media județeană (Dâmbovița - 4.392,4; Argeș - 3.480,8) ca urmare a prezenței unor localități mai populate, precum Dragomirești și Răzvad. Din punct de vedere demografic, trendul pe termen lung este pozitiv, iar „piramida populației” indică faptul că populația este relativ echilibrat distribuită pe grupe de vârstă (tineri (0-24 ani): 14.478, populația adultă (25-64 ani): 26.052 și populația de peste 65 de ani: 7.693) și pe sexe (23.910 bărbați și 24.313 femei). Aceste evoluții pozitive reprezintă un avantaj pentru societatea și economia locală (Sursa: INS).

Conform datelor statistice la nivelul anului 2011, structura populație în funcție de etnie arată că singura minoritate reprezentativă este populația de etnie romă. Aceasta este prezentă în proporție de 4,3%, respectiv 2.075 persoane și este concentrată cu preponderență în localitățile Ludești (1.310 persoane), Dragomirești (550 persoane), Valea Mare (106 persoane), Ulmi (86 persoane) (Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011).

De asemenea, structura populație din punct de vedere religios indică faptul că teritoriul este caracterizat de tradiții și obiceiuri comune, populația fiind în proporție de 94,1% creștin-ortodoxă, urmată de penticostală (1,7% din populație) (Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011).

Analizând **indicele dezvoltării umane locale (IDUL)**, se observa faptul că există o anumită polarizare în rândul localităților din cadrul teritoriului GAL “Arcul Târgoviștei”. Acesta variază de la minimumul de 55,56157 în Dobrești până la 85,01036 în localitatea Răzvad.

Structura ocupării forței de muncă la nivelul anului 2011 a fost următoarea: persoane active - 33.024 locuitori (angajați în sistemul public și privat), persoane inactive - 15.199 locuitori (din care populație peste 65 de ani - 7.671 locuitori și populație sub 15 de ani - 7.506 locuitori) (Sursa: INS).

În cadrul teritoriului, structura populației în funcție de nivelul educațional se prezintă astfel: învățământ superior: 6,7%; post-liceal: 2,2%; liceal: 24,9%; profesional și de ucenici: 14,9%; gimnazial: 31,4%, primar: 16,7%, fără școală absolvită: 3,2% din care din care persoane analfabete: 1,4%. (Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011). Din punct de vedere al distribuției pe localități a acestor ponderi în funcție de nivelul educației, nu se observa diferențe teritoriale. Diferența de puncte procentuale între localități variază între 2,4% și 16,5% la nivelul tuturor treptelor educaționale, ceea ce arată faptul că nu sunt diferențe majore între localități în ceea ce privește educația populației. La nivelul întregului teritoriu se observă un nivel redus de educație. Un motiv pentru care populația din teritoriu nu deține studii avansate este cauzat de faptul că infrastructura școlară locală este formată din numai 12 unități școlare adresate exclusiv învățământului primar și celui gimnazial. Ludești și Dragomirești sunt singurele localități cu câte două unități de învățământ, în rest există câte o unitate școlară în fiecare localitate.

În ceea ce privesc dotările unităților școlare, datele INS indică faptul că există o alocare mai scăzută a acestora comparativ cu media județeană la nivel rural. Astfel în 2014, situația se prezenta astfel: 155 de săli clasă (media GAL: 15,5 față de media județeană: 15,87); 21 de laboratoare (media GAL: 2,33 față de media județeană: 2,62); 348 PC-uri (media GAL: 34,8 per localitate față de media județeană: 36,02); 10 săli de gimnastică (1,25 față de 1,41), 6 terenuri de sport (1,5 față de 1,68).

De asemenea, în teritoriul GAL funcționează 15 grădinițe, niciuna având program de lucru prelungit. Numărul și dotările unităților școlare sunt completate de prezența a 27 de biblioteci, procentul de cititori activi fiind de 10,6%. (Sursa: INS)

Infrastructura de bază: din punct de vedere al infrastructurii edilitare, conform datelor INS, la nivelul teritoriului analizat avem următoarea situație:

- accesibilitate: GAL „Arcul Târgoviștei” are o poziție avantajoasă, fiind situat în apropierea municipiilor Târgoviște, Ploiești, Pitești și București. Teritoriul este străbătut de mai multe drumuri județene (DJ 720A, DJ 702B, DJ 702C), drumurile naționale DN 71 și DN 72, precum și de calea ferată simplă neelectrificată Titu-Pietrosita.
- electricitate - teritoriul este racordat în procent de 100% la rețeaua de distribuție a energiei electrice; consumatorii sunt alimentați cu energie electrică din rețele de distribuție de joasă tensiune de 20 kW. Iluminatul public stradal acoperă aproximativ 70% din străzile din teritoriul GAL;
- distribuția apei potabile - toate localitățile din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” beneficiază de rețele de distribuție a apei potabilei către consumatorii casnici;
- sistem de canalizare și stație de epurare - este prezent în aproximativ 10% din teritoriul GAL, în restul teritoriului apele uzate fiind evacuate în bazine vidanjabile sau latrine uscate;
- gaze naturale - acoperă aproximativ 40% din teritoriu;
- drumuri - drumurile sunt asfaltate în proporție de 50%, fiind necesară modernizarea și extinderea lor în perioada 2015 - 2020;
- Infrastructura de telecomunicații:
  - Telefonie fixa - este utilizată în procent de 100% de locuitorii din teritoriu;
  - Telefonie mobilă - există acoperire datorită instalării de turnuri și antene pentru toți furnizorii de telefonie mobilă, 90% din locuitori o folosesc;
  - TV - 100% din locuitori sunt racordați la rețele de distribuție televiziune;
  - Infrastructura de furnizare al serviciilor de internet de bandă-largă: există 4 sate din 3 localități în cadrul cărora există „zone albe” - localităților pentru care furnizorii au declarat că nu dețin rețele de acces (bucla locală) sau/și rețele de 30Mbps: sat Gorgota, comună Răzvad (1232 persoane afectate), sat Șaru, comună Valea Mare (148 persoane afectate), sat Stratonesti, comună Valea Mare (25 persoane afectate), sat Furești, comună Dobrești (869 persoane afectate). (Sursa: ANCOM)

Infrastructura medicală este reprezentată conform datelor INS în 2014 de 46 de unități sanitare, după cum urmează: 23 cabinete medicale individuale; 7 farmacii; 7 puncte farmaceutice, 6 cabinete stomatologice; 2 cabinete de tehnică dentară, 1 cabinet medical de medicină generală. Cele mai multe unități medicale se localizează în localitățile din jurul municipiului Târgoviște (Răzvad-10, respectiv Dragomirești 9). În 2014, personalul medical număra 22 de medici, 7 farmaciști, 5 stomatologi și 44 de lucrători încadrați ca personal medical mediu (în total personalul medical număra 78 de persoane). Se observa că infrastructura de bază necesară furnizării serviciilor medicale către populație există, însă, cu toate acestea, numărul unităților sanitare este relativ redus în raport cu necesitățile populației.

Caracteristici economice: datele statistice furnizate de unitățile județene ale INS, indică faptul că activitatea economică locală se bazează în special pe sectorului serviciilor. Au fost identificate un număr de 483 firme, din care 91,30% (441 firme) se încadrează în categoria micro întreprinderilor și 7,66% întreprinderi mici (37 firme). De asemenea au fost identificate 4 întreprinderi mijlocii și o întreprindere mare. Majoritatea firmelor s-au orientat către comerț (169 firme, reprezentând 35% din totalul întreprinderilor analizate),

datorită recuperării rapide a investițiilor și a unei experiențe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activități și către servicii precum transport și depozitare (77 firme, reprezentând 16% din totalul firmelor), industria prelucrătoare (48 firme, reprezentând 10%) și construcții (46 firme, reprezentând 10%). Nu există o zonă industrială compactă, agenții economici fiind răspândiți în toate satele, însă cele mai multe întreprinderilor din teritoriu se regăsesc în comună Răzvad (152 firme) și Ulmi (115 firme). Conform datelor furnizate de INS și prelucrate de autori, rata medie a șomajului la nivelul anului 2015 a fost 3,9%, inferioară față de rată șomajului la nivelul județului Dâmbovița 6,99% și rata șomajului la nivel național 5,90%. Cea mai mare rată a șomajului este prezentă în comună Ludești (8,7%) și cea mai mică rata în comună Comișani (2%).

Agricultura: Conform Recensământului General Agricol 2010, din populația totală, două treimi (66% - 31.828 de persoane) au desfășurat activități economice în cadrul exploatațiilor agricole. În acest context, o analiză mai amănunțită a sectorului agricol și agroalimentar este necesară pentru a defini corespunzător obiectivele și instrumentele de intervenție a Strategiei de Dezvoltare Locală.

În conformitate cu categoriile de folosință, fondul funciar la nivelul teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” are o suprafață de 43.611 ha și următoarea structura:

- suprafața agricolă - 21.919 ha, reprezentând 50,3% din fondul funciar, clasificată astfel: suprafața arabilă: 13.054 ha (29,9%); pășuni: 5.636 ha (12,9%); fânețe: 2.017 ha (4,6%); livezi și pepiniere pomicole: 1.142 ha (2,6%); vii și pepiniere viticole: 70 ha (0,2%);
- suprafața neagricolă - 21.692 ha, reprezentând 49,7% din fondul funciar, clasificată astfel: păduri și alta vegetație forestiere: 18.487 ha (42,4%); construcții: 1.433 ha (3,3%); ape și balți: 871 ha (2%); căi de comunicație și căi ferate: 791 ha (1,8%); terenuri degradate și neproductive: 110 ha (0,3%).

Suprafața agricolă este utilizată de 16.302 exploatații agricole, iar suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pentru o exploatație agricolă este de 1,34 hectare.

În ceea ce privește dimensiunea fermelor, avem următoarea structura: 11.369 microferme (0,1-1 ha); 4.764 ferme mici (1-10 ha); 126 ferme medii (11-30 ha); 12 ferme mari (31-50 ha); 31 ferme foarte mari (peste 50 ha).

Se observa ca nivelul de fragmentare al exploatațiilor agricole este unul foarte ridicat, ceea ce face afectează rentabilitatea acestora prin prisma mai multor canale: posibilitățile reduse de implicare pe piață la nivel individual, costuri totale medii mai mari în comparație cu fermele dezvoltate, capacitate redusă de a beneficia de economii de scală, resurse financiare insuficiente pentru contractarea unor credite pentru investiții în mașini sau utilaje agricole etc.

Conform Recensământului General Agricol 2010, producția exploatațiilor agricole este împărțită în trei categorii: 24,3% se ocupa cu producția agricolă, 3,1% producția zootehnică și 72,6% au o producție mixtă. Preponderența exploatațiilor cu producție mixtă indică o specializare redusă și faptul că o mare parte din acestea nu sunt integrate pe piață agricolă, utilizând o mare parte din producție pentru auto-consumul gospodăriilor.

Producția vegetală: Teritoriul agricol se caracterizează printr-o pretabilitate ridicată pentru cultura mare (porumb, grâu), pentru cultura plantelor tehnice (orz, orzoaica, răpită, ovăz), precum și pentru cartofi și legume. Pentru efectuarea lucrărilor agricole, sunt utilizate utilaje mecanice (tractoare dotate cu pluguri mecanice, semănători și discuri, combine), existând în același timp și persoane care folosesc încă utilaje cu tracțiune animală.

Producția pomicolă: mar, par de vară, cais, piersic, prun, alun, castan, gutui și nuc.

Zootehnia: Creșterea animalelor reprezintă una din activitățile de bază ale locuitorilor din teritoriul GAL și în general se face în sistem gospodăresc pentru consumul propriu, cât și ca sursa minoră generatoare de venit. Se cresc cu predilecție păsări, bovine, caprine, ovine, porcine, cabaline, familii de albine și iepuri. Există fânețe întinse, atât pe platourile dealurilor cât și pe văi și de aceea se crește un număr mare de vite cornute și cai. Deoarece nu există pășuni întinse, creșterea oilor este mai puțin practicata.

Silvicultura: O importantă resursă a solului este fondul forestier, în care predomină pădurile de foioase, specii predominante: fagul și stejarul. Vegetația forestieră foarte bogată a determinat ocupații legate de exploatarea, prelucrarea și comercializarea lemnului.

Apicultura: Cadrul natural în care pomii fructiferi și pădurile sunt atât de bine reprezentate, favorizează dezvoltarea domeniului apicol astfel, în teritoriul GAL există apicultori care dețin peste 400 de familii albine, produsele pe care le obțin fiind mierea de albine, ceară și alte produse specifice precum propolisul și lăptișorul de matcă.

De asemenea, există la nivelul localităților perspective ridicate de procesare a produselor vegetale și a celor agricole. Conform datelor MADR, capacitatea de prelucrare vegetală sau animală ca raport din capacitatea de producție vegetală sau animală este mai mare de 90% în cazul lapte colectat și industrializat față de laptele produs (la nivelul tuturor localităților), abatorizarea bovinelor, ovinelor și porcinelor față de numărul de acestora total sau capacitatea de prelucrare a cerealelor și oleaginoaselor (cu precădere în comunele Răzvad și Ulmi).

Făcând abstracție de factorii naturali, productivitatea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” depinde de doi factori determinanți: *gradul de instruire a șefului de exploatație și nivelul de mecanizare* de care fermele dispun. În ceea ce privește primul aspect, nivelul de instruire al șefilor exploatațiilor agricole cu și fără personalitate juridică se bazează în proporție covârșitoare numai pe experiență practică agricolă (media la nivelul comunelor din teritoriul GAL este de 98,82%), urmat de o mică pondere a șefilor de exploatație ce au o pregătire agricolă de bază (0,92%) și cei cu pregătire agricolă completă (0,27%). În ceea ce privește gradul de mecanizare, media exploatațiilor agricole care au utilizat mașini și echipamente agricole în proprietate, la nivelul celor 10 localități este de numai 4,67%, ceea ce arată un nivel foarte scăzut al înzestrării tehnice și tehnologice a fermelor locale, fapt ce generează o eficiență a producției slabă.

Turismul nu este dezvoltat pe măsura oportunităților oferite de natura regiunii, fiind reprezentat de un număr foarte scăzut de unități de cazare și servicii de alimentație (3 pensiuni turistice și 2 restaurante). În momentul de față unele comune nu sunt deloc dezvoltate din punct de vedere turistic și din acest motiv lipsesc spațiile de cazare și alimentație din aceste localități. Chiar dacă localitatea nu reprezintă un punct de atracție major pentru turiști, trebuie ținut cont totuși de faptul că zona este una de deal, cu un potențial agro-turistic ridicat, unde produsele oferite turiștilor sunt ecologice și pot fi preparate în cadrul respectivelor pensiuni agro-turistice.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Conceperea și implementarea unei strategii coerente de dezvoltare durabilă presupune constituirea unui parteneriat solid între diverși instituționali. Astfel, pentru GAL „Arcul Târgoviștei”, aceștia au fost identificați ca fiind, pe de o parte, primarii și alte instituții publice, și pe de altă parte agenți economici reprezentativi și organizații non-guvernamentale cu activitate în zonă.

Criteriile care au stat la baza constituirii parteneriatului GAL „Arcul Târgoviștei” au fost următoarele: gradul de acoperire al teritoriului (membrii GAL reprezentând uniform comunitățile locale partenere); prezența minorităților, tinerilor, femeilor, formelor asociative, organizațiilor de mediu (în teritoriu nu a fost identificată existența vreunei organizații din domeniul protecției mediului său care să reprezinte interesele femeilor sau a tinerilor); parteneri din domenii diverse de activitate; atitudine și dorința de cooperare; un nivel ridicat al instruirii și educației; experiența de lucru în cadrul echipei, abilități de management de proiect.

Parteneriatul GAL „Arcul Târgoviștei” s-a conturat în actuala formă în anul 2015, ca urmare a acțiunilor de informare și consultare organizate în teritoriu. Teritoriul pe care îl acoperă grupul este unul omogen, coeziv din punct de vedere social, caracterizat prin tradiții comune, identitate locală, nevoi și așteptări comune. Partenerii GAL elaborează și implementează strategia de dezvoltare locală a teritoriului lor vizând obiective generale, precum: îmbunătățirea spațiului rural, creșterea calității vieții și protecția mediului, păstrarea patrimoniului natural și cultural, diversificarea activităților economice și susținerea unui turism rural durabil, încurajarea menținerii tineretului în regiune și creșterea nivelului de calificare și informare, promovarea raselor zootehnice și a soiurilor de plante tipice pentru zonă și promovarea produselor locale, încurajarea asocierii și a cooperării între actorii locali.

Parteneriatul reunește 44 de membri, după cum urmează:

- 10 parteneri publici;
- 31 parteneri privați;
- 3 reprezentanți ai societății civile (2 ONG și o persoană fizică).

Procentual, GAL „Arcul Târgoviștei” are următoarea structură:

- 22,73% - sector public;
- 70,45% - sector privat;
- 4,55% - societate civilă - ONG;
- 2,27% - persoane fizice relevante

Astfel, GAL „Arcul Târgoviștei” respecta **criteriul CS 2.1** referitor la ponderea partenerilor privați și ai reprezentanților societății civile, în sensul că aceștia se situează peste pragul de 65% la nivelul parteneriatului.

Parteneriatul „Arcul Târgoviștei” îndeplinește **criteriul CS 2.2** referitor la prezența în parteneriat a unei organizații non-guvernamentale care reprezintă interese minorități locale existente la nivelul teritoriului, prin faptul că are în componența sa Asociația Romilor din Ludești. Aceasta este o asociație al cărei scop este promovarea incluziunii sociale, combaterea discriminării și îmbunătățirea nivelului de trai în cadrul comunității rome de pe raza comunei Ludești și a altor comunități de romi din județul Dâmbovița și din țară.

Parteneriatul public-privat „Arcul Târgoviștei” îndeplinește **criteriul CS 2.6** referitor la prezența în parteneriat a unei forme asociative într-un domeniu relevant pentru teritoriu prin faptul că are în componența sa Asociația „Comișanca”. Aceasta este o asociație

agricolă, al cărei obiect de activitate se referă la practicarea zootehniei, agriculturii pe suprafețe mari și legumiculturii, sectoare identificate ca fiind prioritate pentru agricultura din teritoriul acoperit de GAL.

În elaborarea SDL a fost utilizată abordarea participativă, care presupune implicarea tuturor partenerilor în derularea procesului de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, astfel încât să se ia în considerare interesele, problemele și viziunile acestora. Formarea unor rețele partenieriale, schimbul de idei și experiența a condus la elaborarea unei politici mai bune, mai practice și va crește succesul în perioada de implementare.

Implicarea partenerilor s-a materializat prin participarea acestora la acțiunile de animare ale teritoriului. Astfel, partenerii GAL s-au implicat în mod activ la difuzarea în rândul populației rurale a informațiilor referitoare la LEADER, la posibilitățile și oportunitățile pe care implementarea programului LEADER le oferă zonei GAL „Arcul Târgoviștei”.

De asemenea, implicarea partenerilor s-a materializat prin participarea acestora la grupurile de lucru. Într-o primă fază, partenerii au avut în vedere dezbaterile analizei diagnostic a teritoriului, s-au realizat schimburi și aport de idei noi în conformitate cu temele prezentate și căutarea de informații suplimentare care să completeze analiza teritoriului. Mai departe, partenerii au supus discuțiilor analiza SWOT și un set de priorități și măsuri care vor fi implementate în cadrul strategiei; în stabilirea acțiunilor prioritare, partenerii au luat în discuție toate problemele, riscurile, oportunitățile și perspectivele de dezvoltare ale zonei GAL „Arcul Târgoviștei”, ținându-se, totodată cont de direcțiile de dezvoltare trasate prin intermediul strategiilor de dezvoltare județene și regionale. La final, s-a realizat validarea strategiei de dezvoltare locală.

În ceea ce privesc acțiunile propuse în cadrul SDL, GAL „Arcul Târgoviștei” și entitățile publice, private și ale societății civile vor garanta capacitatea de gestionare necesară pentru a-și asuma co-responsabilitatea implementării acestora. Fiecare entitate va avea gradul său de implicare în realizarea obiectivelor venind cu o anumită experiență fie în administrația publică locală, fie în societatea civilă, fie în diverse sectoare ale economiei: servicii, comerț, mediu, agricultură.

Printre beneficiile formării unei structuri partenieriale la nivelul teritoriului GAL și implicării tuturor partenerilor în procesul de elaborare și implementare a SDL, putem menționa: asigurarea unei viziuni comune pentru teritoriului GAL; asigurarea coordonării diferitelor intervenții la nivelul teritoriului GAL; asigurarea impactului intervențiilor prin coordonarea cu alte intervenții din alte sectoare sau de la alte nivele teritoriale; asigurarea efectului de multiplicare a investițiilor publice prin investiții private;

Analiza părților interesate în proiect și interesele și implicarea în dezvoltarea teritoriului: fiecare entitate va avea gradul său de implicare în realizarea obiectivelor venind cu o anumită experiență fie în administrația publică locală, fie în societatea civilă, fie în diverse sectoare ale economiei: servicii, comerț, mediu, agricultură.

Sectorul public va fi direct interesat în realizarea investițiilor de utilitate publică și asigurarea serviciilor de bază pentru dezvoltarea socială și economică teritoriului GAL împreună cu promovarea incluziunii sociale și reducerea sărăciei.

Sectorul privat va fi direct interesat de crearea și dezvoltarea de activități economice, valorificarea resurselor și a potențialului local, crearea de locuri de muncă, de oportunități de formare/specializare, creșterea pieței de desfacere.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor

ANALIZA SWOT - TERITORIU

(caracteristici geografice, izolare, deservire, infrastructuri, centre de interes, patrimoniu, cultura, mediu inconjurator)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spațiu geografic compact; ▪ Pozitie geografica avantajoasa - situare in apropierea unor centre economice importante: Targoviste, Ploiesti, Pitesti si București; ▪ Teritoriu usor accesibil, strabatut de numeroase drumuri județene, drumuri nationale si cai ferate; ▪ Conditii climatice favorabile agriculturii deoarece permit dezvoltarea unei game variate de culturi; ▪ Proprietatea privată totală a terenurilor agricole; ▪ Sol fertil si favorabil agriculturii; ▪ Suprafata mare de teren arabil care se preteaza unei game largi de culturi agricole; ▪ Suprafata mare de teren acoperit de pasuni si fanete, ceea ce favorizeaza creșterea animalelor; ▪ Suprafata mare acoperita de livezi; ▪ Prezenta unor bazine hidrografice importante (raul Ialomita, raul Dâmbovița, afluenti ai acestora); ▪ Patrimoniu cultural, folcloric si istoric bogat; ▪ Existența a 2 situri Natura 2000 si 5 zone cu valoare naturala ridicata; ▪ Existența a numeroase resurse turistice naturale si culturale care pot genera diferite tipuri de turism; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența unei rețele de iluminat public in procent de aproximativ 60%; ▪ Lipsa sistemelor de supraveghere; ▪ Lipsa spatiilor publice de agrement pentru populatia rurala si a bazelor sportive; ▪ Lipsă de spații verzi amenajate și plantații de protecție; ▪ Infrastructura medicala deficitara si de proasta calitate; ▪ Infrastructura educationala de proasta calitate; dotare slaba a infrastructurii educationale cu echipamente inovatoare si materiale didactice de ultima generație; ▪ Starea proastă a infrastructurii culturale (clădiri/monumente din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B, așezămintelor monahale, camine culturale); ▪ Infrastructura socială slab dezvoltata; ▪ Infrastructura insufienta de valorificare a produselor locale; ▪ Existența unor factori de poluare a aerului, solului, padurilor; ▪ Lipsa politicilor privind economisirea si conservarea energiei si utilizarea insuficienta a resurselor neconventionale: energia eoliana, energia solara; ▪ Agentii economici au un interes scazut pentru protejarea mediului;
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea pozitiei geo-strategice, ceea ce faciliteaza accesul locuitorilor la mari piete de desfacere; ▪ Valorificarea resurselor naturale si cultural-istorice va permite dezvoltarea turismului cultural si istoric; ▪ Posibilitati de dezvoltare a teritoriului, prin Grupul de Actiune Locala si astfel, facilitarea accesului la finantare a micilor întreprinzatori; ▪ Posibilitati de dezvoltare a zonelor sarace prin accesarea altor fondurilor europene. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nerespectand principiul exploatarii durabile a resurselor solului si subsolului se pot declansa dezechilibre majore in eco-sistem; ▪ Dezastre naturale; inundatii, degradarea padurilor, secete, alunecari de teren, etc. ▪ Riscul interventiilor neautorizate, in special asupra obiectivelor de patrimoniu natural si cultural; ▪ Lipsa fondurilor, ceea ce genereaza o dificultate in accesarea surselor de finantare nerambursabila (solicitantii nu pot acoperi partea de contributie proprie si de cheltuieli neeligibile).

ANALIZA SWOT - POPULAȚIE

(demografie, populație activă, îmbătrânire, nivel de instruire, cunoștințe și competențe specifice teritoriului)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Densitate mare a populației; ▪ Distribuția echilibrată a populației pe sexe: 48% bărbați și 52% femei; ▪ Trend demografic pe termen lung pozitiv; ▪ Populație echilibrată distribuită pe grupe de vârstă; ▪ Forța de muncă ridicată și relativ ieftină în comparație cu zonele învecinate; ▪ Grad ridicat de alfabetizare a populației; ▪ Structura etnică compactă; ▪ Relații bune de conviețuire între etnii; ▪ Nivel redus al infrastructuralității; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rata șomajului: 3,9%; ▪ Populația cu un nivel scăzut de educație și slab calificată; ▪ Adaptare mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările actuale, la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale; ▪ Lipsa unor programe educaționale și de formare profesională continuă pentru calificarea/recalificarea în anumite meserii; ▪ Nivelul scăzut de trai pentru majoritatea populației (acces redus la utilități și servicii superioare); ▪ Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă; ▪ Oportunități reduse pentru angajarea populației tinere; ▪ Nivelul foarte redus de instruire al șefilor exploatațiilor agricole; ▪ Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei; ▪ Persoane vârstnice aflate în situații de dependență; ▪ Rata ridicată a copiilor care trăiesc în sărăcie extremă, copiii de etnie roma fiind cei mai afectați ▪ Rata ridicată ale abandonului școlar; ▪ Nivelul crescut al sărăciei în care trăiesc membrii comunității roma; ▪ 2.075 persoane de etnie romă înregistrate, care nu sunt deservite de nici un expert pe problemele romilor; ▪ Valoare scăzută a indicelui de înnoire a forței de muncă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Facilitatea accesului la informații prin posibilitățile de organizare în zona a unor cursuri de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe; ▪ Crearea de zone industriale în mediul rural poate asigura locuri de muncă stabile și mai bine plătite ▪ Posibilitatea de creștere a numărului de locuri 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Accentuarea procesului de îmbătrânire a populației și trend demografic negativ; ▪ Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor; ▪ Riscul excluderii sociale a locuitorilor din zona din cauza nivelului redus de educație al acestora și a gradului ridicat de analfabetizare; ▪ Riscuri de calamități naturale (seceta în special) ce pot afecta comunități rurale deja sărace;

<p>de munca (si implicit a populației active) prin facilitatea accesului la finantare a microîntreprinderilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea ponderii investițiilor cu valoare adaugata mai mare in județ creeaza premise pentru creșterea calitativa a cererii de locuri de munca ▪ Promovarea, prin finantari nerambursabile, a integrării tinerilor in viață rurala; ▪ Posibilitati de accesare a unor acțiuni si programe ale organizațiilor nationale sau internationale in favoarea minorităților rrome; ▪ Stimularea revenirii in tara a persoanelor plecate in strainatate, o data cu dezvoltarea zonei. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Migrarea fortei de munca calificate in strainatate si catre marile orase, unde exista mai multe oportunități de angajare si dezvoltare a carierei; ▪ Iesirea persoanelor calificate din viață activa; ▪ Flexibilitate scazuta a pietei fortei de munca in adaptarea la modificarile aparute la nivelul cererii de munca; ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pietei muncii, economiei locale si asistentei sociale in perspectiva;
---	---

ANALIZA SWOT - ACTIVITĂȚI ECONOMICE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sectorul serviciilor este dezvoltat si constitutie principalul furnizor de locuri de munca din teritoriu GAL; ▪ Existența unui numar mare de societati comerciale; ▪ Practicarea unor activități economice precum: comert, transport, depozitare, industria prelucratoare, constructii, ▪ Traditie in practicarea agriculturii; ▪ Suprafata agricola utilizata mare; ▪ Exploatarea culturilor agricole cu rol semnificativ pentru economia locala: cereale, cartofi și legumicultură; ▪ Sector zootehnic dezvoltat: bovine, caprine, porcine si pasari; ▪ Potential de dezvoltare a apiculturii; ▪ Forta de munca numeroasa si relativ ieftina in comparatie cu zonele invecinate; ▪ Existența, la nivel local, a micilor meseriasi autorizati in lucrari de zidarie, comert, croitorie; ▪ Creșterea numarului de unitati comerciale mici, in ultimii ani, aproape in toate localitatile; ▪ Existenta a 483 firme; ▪ Practicarea comertului (169 firme, reprezentând 35% din totalul întreprinderilor analizate), serviciilor de transport si depozitare (77 firme, reprezentand 16% din 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grad ridicat de dependenta fata de agricultura; ▪ Agricultura practicată la scara mică (ferme de subzistență și semi-subzistență); ▪ Rata de diversificarea economică scazuta; ▪ Lipsa oportunităților de angajare; ▪ Tehnologizare redusa a agriculturii: parc agricol uzat fizic si moral; ▪ Utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole; ▪ Lipsa unor ferme zootehnice moderne; ▪ Scăderea suprafețelor de vii nobile și livezi; ▪ Scăderea drastică a efectivelor de animale crescute în ferme specializate; ▪ Lipsa echipamentelor de irigații; ▪ Exploatații agricole individuale de dimensiuni reduse; ▪ Fragmentarea excesivă a suprafețelor agricole; ▪ Capacitate de colectare, depozitare si procesare limitata pentru categoriile de produse la care județul exceleaza (cereale, fructe, legume); ▪ Nivelul redus de asociativitate al micilor producători agricoli; ▪ lipsa experienței în producerea, colectarea și procesarea materiei prime; ▪ Lipsa cooperării între fermieri (care produc materii prime) și firmele care procesează aceste materii prime; ▪ Lipsa implementarii schemelor de calitate pentru produse agricole si alimentare;

<p>totalul firmelor), industria prelucratoare (48 firme, reprezentand 10%), constructii (46 firme, reprezentand 10%);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tradiție valoroasă în domeniul meșteșugurilor și artizanatului. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea insuficientă a zonei și a produselor specifice, a marcilor proprii, locale, lipsa unui sistem de marketing al produselor locale; ▪ Lipsa unei politici sistematice de recalificare și specializare pentru o agricultură performantă; ▪ Pondere redusă a activităților complementare agriculturii (servicii, prelucrarea produselor agricole și animale, turism rural) care conduce și la depopularea satelor; ▪ Existența unitatilor comerciale mici, cu profit mic, din cauza practicarii unor preturi mai mici fata de zonele invecinate; ▪ Grad redus al diversificarii economice a zonei; ▪ Capacitate redusă a IMM-urilor de a furniza locuri de muncă; ▪ Turism foarte slab dezvoltat; ▪ Producție nestandardizată și vândută în canale tradiționale în mod empiric; canale de distribuție moderne nevalorificate;
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potential de dezvoltare a sectorului vegetal - cereale, cartofi și legumicultură și a sectorului zootehnic - bovine, caprine și păsări; ▪ Posibilitatea accesării fondurilor UE pentru dezvoltarea infrastructurii de afaceri; ▪ Posibilitati de dezvoltare economica datorita localizarii județului in apropierea unor mari pietele urbane; ▪ Infiintarea de exploatații agricole și ferme zootehnice și a activităților conexe; ▪ Sansa dezvoltarii comertului cu produse agroalimentare pe seama potentialului agricol al zonei; ▪ Posibilitati de certificare a marcilor de origine; ▪ Existența unor elemente care se pot transforma în brand local și pot contribui la dezvoltarea economică a microregiunii; ▪ Conditii favorabile de obtinere a produselor ecologice ce pot fi exportate in conditii deosebit de avantajoase; ▪ Posibilitati de dezvoltare economica și valorizarea superioara a produselor agricole prin constituirea de grupuri de producători și cooperative in zona; ▪ Posibilitati de dezvoltare economica prin accesarea altor surse de finantare nerambursabila; ▪ Reconversia unor capacitati economice și 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Competitie la nivel national din partea firmelor puternice; ▪ Monopolul firmelor puternic dezvoltate, la nivel local sau regional, pentru anumite produse sau servicii; ▪ Accentuarea migrarii in strainatate a fortei de munca; ▪ Costuri mari de productie; ▪ Nivelul scazut al cunostintelor in domeniul finantarilor nerambursabile și asadar, existența unui risc in ceea ce privește accesarea corecta a surselor de finantare; ▪ Dezvoltarea industriei poate genera amplificarea riscurilor de mediu; ▪ Dificultati in obtinerea certificatelor de marci de origine, datorita reticentei la asociere a producătorilor agricoli și alimentari; ▪ Slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției și produselor; ▪ Slaba preocupare pentru introducerea tehnologiilor inovative; ▪ Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultura pot duce la scăderea productivității; ▪ Instabilitatea legislativă; ▪ Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul teritoriului; ▪ Condiții de creditare greu accesibile (garanții

industriale aflate in conservare in capacitati cu profil nou de fabricatie; ▪ Reconversia unor capacitati, in special agricole, spre arii de productivitate adaptate conditiilor locale;	mari) și rata ridicată a dobânzii.
---	------------------------------------

ANALIZA SWOT - ORGANIZARE SOCIALĂ SI INSTITUTIONALA
(primar- secundar tertiar- servicii- turism)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Initiativa locala in domeniul modernizarii infrastructurii educationale, in domeniul conservarii traditiilor si obiceiurilor locale; ▪ Existența unitatilor de invatamant prescolar, primar si gimnazial in fiecare localitate; ▪ Existența în cadrul unor institutii de învățământ a conexiunilor la internet; ▪ Existența in fiecare comuna a unui dispensar in care isi desfasoare activitatea un medic de familie; ▪ Existența de camine culturale in toate comunele; ▪ Existența serviciilor sociale la nivelul consiliilor locale; ▪ Preocuparea autoritatilor locale pentru implementarea diferitor tipuri de proiecte; ▪ Păstrarea tradițiilor și obiceiurilor stravechi (obiceiuri legate de nastere, de casatorie, obiceiuri funerare, obiceiuri legate de sărbătorile de iarna si de sarbatorile pascale); 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Camine culturale dotate insuficient sau necorespunzator; ▪ Numar scazut de medici si cadre didactice raportat la populație; ▪ Institutii de invatamant presolar care nu raspund standardelor UE, o parte din clădirile școlilor necesitand lucrări de reabilitare și modernizare; ▪ Slaba dezvoltare a infrastructurii de practicare a activităților sportive; ▪ Existența redusa a centrelor de zi pentru copii, batrani, categorii defavorizate; ▪ Parcurile, spatiile de joaca pentru copii, pistele de biciclete etc. aproape inexistente; ▪ Posibilitati limitate de desfasurare a activităților sportive in zona; ▪ Lacase de cult din patrimoniu national in stare de degradare; ▪ Numar redus de organizații neguvernamentale; ▪ Sistemul de ajutor social care nu încurajeaza reintegrarea activa; ▪ Personal insuficient pentru asistenta socială; ▪ Societatea civila insuficient implicata;
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea traditii si obiceiurilor din zona prin accesarea de programe cu finantare europeana sau de la bugetul de stat; ▪ Accesarea de finantari nerambursabile pentru reabilitarea institutiilor publice locale; ▪ Creșterea gradului de atractivitate a zonei pentru potentiali investitori si îmbunătățirea calității vieții; ▪ Activități de implicare activă a populației în comunitate, pentru responsabilizare și educație civică; ▪ Accesarea de fonduri in scopul satisfacerii de servicii sociale: centre pentru categoriile defavorizate, centre de pregatire profesionala, afterschool; ▪ Posibilitatea utilizarii unor noi tehnologii si inovatii in domeniul serviciilor publice: (ex: iluminat public, etc.); ▪ Posibilitatea accesarii unor fonduri pentru reabilitarea de lacasuri de cult si redarea acestora circuitului turistic 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pierderea in timp a traditiilor si obiceiurilor locale; ▪ Dificultati intampinate in accesarea fondurilor neramburabile datorita lipsei cunostintelor in domeniu; ▪ Instabilitate economica crescuta care poate bloca derularea unor proiecte; ▪ Accentuarea problemelor de personal, cauzate de pensionarea cadrelor didactice și lipsa de interes a profesorilor tineri de a activa în domeniu; ▪ Fonduri insuficiente pentru asigurarea cofinantarii proiectelor cu finantare europeana;

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În urma întâlnirilor și consultărilor cu membrii parteneriatului și actorii din teritoriu, a studierii documentelor relevante, a aplicării de chestionare, a fost posibilă recunoașterea problemelor principale ale zonei, identificarea cauzelor acestora, stabilirea unor priorități de dezvoltare, definirea strategiilor care să conducă la atingerea obiectivelor vizate și găsirea mijloacelor care să susțină aceste strategii. În definirea priorităților de dezvoltare, prima etapă a constituit-o identificarea problemelor și disfuncțiilor din mediul rural. Ulterior au fost selectate obiectivele prioritare adică cele care trebuie neapărat atinse și cât mai repede posibil, pentru a rezolva disfuncțiile majore. Astfel, în urma consultărilor care au avut loc la nivelul parteneriatului, pe baza analizei diagnostic și SWOT, s-au stabilit obiectivele, prioritățile, domeniile de intervenție și măsurile relevante pentru satisfacerea nevoilor identificate în teritoriul GAL. S-a stabilit ca principala prioritate de dezvoltare este P6, drept consecință, 60,56% din bugetul GAL este alocat acesteia. Pentru a dezvolta cu succes comunele care alcătuiesc GAL-ul, se impune promovarea unor serii de activități economice și sociale, altele decât agricultura, care să conducă la o dezvoltare durabilă. Astfel, în cadrul P6, GAL-ul își focalizează obiectivele în crearea de condiții pentru înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, prin care să se permită o ocupare sustenabilă a forței de muncă (prin M6/6A), îmbunătățirea calității vieții populației, precum și îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază în spațiul rural aferent GAL și valorificarea patrimoniului natural și cultural (prin M7/6B), precum și facilitarea accesului la servicii de bază a grupurilor minoritare și vulnerabile, combaterea izolării și excluziunii sociale, cu accent pe populația aparținând minorității roma (prin M8/6B). A doua prioritate urmărită prin SDL este P2, careia îi este alocat 18,67% din bugetul GAL. Cele 3 măsuri aferente acestei priorități vizează impulsivitatea sectoarelor agricole identificate ca fiind prioritare pentru teritoriu: sectorul vegetal și zootehnic, prin restructurarea și modernizarea exploatațiilor și facilitarea reînnoirii generațiilor de fermieri. A treia prioritate vizată prin SDL este P3, careia îi este alocat 0,29% din buget. Măsura urmărește introducerea sistemelor de calitate agro-alimentară. Și nu în ultimul rând, ultima prioritate este P1, cu o alocare de 0,48% din bugetul total. Măsura M1/1A facilitează accesul la programe specifice de formare și informare. În esență, toate măsurile propuse constituie căi de acces pentru dezvoltarea economică și socială. Setul de măsuri propuse contribuie la obiectivele transversale "mediu, climă și inovare". Acțiunile inovative sunt sprijinite ferm prin SDL. Au fost alocate fonduri pentru proiecte privind investiții care nu au existat anterior, în teritoriu, fiind deci acțiuni inovative; în general este vorba despre proiecte cuprinzând acțiuni privind utilizarea unor energii alternative, crearea de produse noi, stimularea produselor certificate, servicii sociale noi etc. Trebuie menționat că și prin criteriile de selecție sunt stimulate acțiunile inovative. Considerăm că problemele de mediu sunt deosebit de bine integrate în strategie. Prin criteriile de selecție locale se asigură prioritate proiectelor care conțin obiective de mediu, cum ar fi: achiziția de instalații de producere a energiei din surse neconvenționale, refacerea infrastructurii de mediu, folosirea tehnologiilor care diminuează poluarea ș.a. Caracterul integrat și inovator al SDL reiese din faptul că documentul a fost conceput și se aplică într-o formă multisectorială. Strategia expusă în acest document se bazează pe interacțiunea dintre agenți și proiecte din diverse sectoare ale economiei locale, potențând dezvoltarea endogenă. Se urmărește o acoperire amplă din punct de vedere teritorial și al populației, având în vedere că strategia se adresează unei zone cu mari necesități în sfera socială, economică și de mediu.

	Priorități de dezvoltare rurala →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiectivul de dezvoltare rurala 1: Favorizarea competitivității agriculturii Obiective transversale: Mediu și climă, Inovare	P1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	1A) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	M1/1A Dezvoltarea resurselor umane și creșterea calității forței de muncă din sectoarele agricole prioritare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Cheltuielile publice totale: 10.000 Euro Nr total al participanților instruiți: 15 Nr de proiecte implementate: 1 Nr de proiecte inovative: 1; Nr de proiecte care promovează protecția mediului: 1;
	<u>P1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale</u>	<u>1C - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier</u>	<u>M5/1C Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”</u>	<u>Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1</u> <u>Numarul de proiecte inovative: 1;</u> <u>Numarul de proiecte care promovează protecția mediului: 1.</u>
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M3/2A Dezvoltarea sectorului agricol prin consolidarea și creșterea viabilității exploatațiilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Nr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 1 Nr de locuri de muncă create: 2; Nr de proiecte inovative: 1; Nr de proiecte care promovează protecția mediului: 1;
		2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	M2/2B Intinerirea generațiilor de fermieri	Nr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 3; Nr de locuri de muncă nou create: 3; Numar de proiecte inovative: 2;

				Nr de proiecte care promoveaza protecția mediu:2;
		2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M4/2A Sprijin pentru formele asociative legal constituite din domeniul agricol in teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Numarul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniti (membri ai formelor asociative legal constituite): 5 Numarul de forme asociative legal constituite sprijinite: 1 Numarul de proiecte inovative: 1 Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1 Număr de locuri de muncă create: 1
	P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultura	3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	M5/3A Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1 Numarul de proiecte inovative: 1; Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1.
Obiectivul de dezvoltare rurala 3: Obținerea unei dezvoltări teritoriale	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M6/6A Sprijinirea activităților ne-agricole și meșteșugurilor care prelucrează și adaugă valoare resurselor locale din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”	Nr de locuri de munca create: 5 Nr de întreprinderi sprijinite: 4 Nr de proiecte inovative : 2 Număr de acțiuni ce includ componente de protejare a mediului: 2
		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M7/6B Dezvoltarea satelor	Nr de comune sprijinite: 10 Populația netă care beneficiază de

echilibrate a economiilor și comunității or rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă				servicii îmbunătățite: 48.223 Nr de proiecte inovative: 2 Nr de proiecte care promovează protecția mediu: 2
	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M8/6B Servicii sociale pentru comunitățile rurale marginalizate/cu risc de sărăcie/excluziune socială		Nr de comune sprijinite: 1 Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 50 Nr locuri de muncă nou create: 1 Nr de proiecte inovative: 1 Nr de proiecte care promovează protecția mediu: 1

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor
Demonstrarea valorii adăugate
Caracterul integrat și inovator

FIȘA MĂSURII: Dezvoltarea resurselor umane și creșterea calității forței de muncă din sectoarele agricole prioritare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M1/1A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură a fost introdusă cu scopul de a spori cunoștințele în rândul actorilor implicați în sectoarele prioritare ale agriculturii din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”. După cum rezultă din analiza SWOT, populația de pe teritoriul GAL are un nivel scăzut de educație și cu un slab spirit antreprenorial. Specializarea și modernizarea agriculturii necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiză în tehnologii noi și inovative. Situația existentă poate fi caracterizată prin lipsa experienței în producerea materiei prime, precum și colectarea acestora.

Analizând zona GAL „Arcul Târgoviștei” se poate constăta că sectoarele care necesită sprijin și care reprezintă o posibilitate reală de dezvoltare economică sunt următoarele: sector vegetal - cereale, cartofi și legumicultură; sector zootehnic - bovine, caprine și păsări. Acestea reprezintă sectoare prioritare pentru teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

Astfel, pentru dezvoltarea sectoarelor prioritare este necesară formarea profesională a fermierilor din aceste sectoare, precum și conștientizarea și sensibilizarea lor în ceea ce privește situația actuală și posibilitățile de dezvoltare.

În momentul de față, în zona GAL „Arcul Târgoviștei” există anumiți factori care îngreunează dezvoltarea acestor sectoare prioritare: populație cu nivel scăzut de educație; agricultura este practică la scară mică (ferme de subzistență și semi-subzistență); lipsa experienței în producerea, colectarea și procesarea materiei prime; lipsa cooperării fermierilor, lipsa parteneriatelor între ei; lipsa asigurării materiilor prime de bună calitate necesare produselor de calitate (din această cauză firmele locale care procesează materii prime din sectoarele prioritare sunt nevoite să cumpere materii prime din alte părți/localități ale țării); lipsa cooperării între fermieri (care produc materii prime) și firmele care procesează aceste materii prime; lipsa sistemelor de calitate.

Un alt aspect important care fundamentează necesitatea introducerii măsurii M1/1A este următorul: nivelul de instruire al șefilor exploatațiilor agricole cu și fără personalitate juridică se bazează în proporție covârșitoare numai pe experiență practică agricolă (media la nivelul comunelor din teritoriul GAL este de 98,82%), urmat de o mică pondere a șefilor de exploatație ce au o pregătire agricolă de bază (0,92%) și cei cu pregătire agricolă completă (0,27%).

Necesitatea activităților de formare profesională apare în acest context legat de aceste sectoare prioritare, scopul fiind asigurarea producerii unei materii prime de bună calitate, introducerea sistemelor de calitate alimentară, realizarea cooperării și parteneriatelor între fermieri, precum și îndeplinirea obiectivului protecției mediului pe baza cunoștințelor acumulate în aceste cursuri.

Măsura contribuie la următoarele obiective de dezvoltare rurală ale Reg (UE) nr. 1305/2013:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la acest obiectiv prin faptul că, informațiile și cunoștințele dobândite în urma cursurilor de formare profesională și acțiunilor de informare și demonstrative vor permite fermierilor din sectoarele prioritare să-și sporească gradul de competitivitate prin utilizarea de noi tehnologii, procese inovative, procese care ameliorează impactului asupra mediului a activităților agricole prin dobândirea de cunoștințe necesare asigurării unui bun management al exploatației.

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- dobândirea de informații și cunoștințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole, creșterea calității managementului în cadrul fermelor;
- îmbunătățirea și dezvoltarea competențelor necesare pentru persoanele care sunt implicate în sectoarele agricole prioritare;
- încurajarea fermierilor de participare în sisteme de cooperare;
- încurajarea cooperării între fermieri (care produc materii prime) și firmele care procesează aceste materii prime, realizare de mini clustere;
- conștientizarea fermierilor asupra influențelor activității lor asupra mediului și dobândirea de cunoștințe privind practicile agricole cu o influență benefică asupra acestuia;
- sprijinirea introducerii a sistemelor de calitate;
- creșterea abilităților părților interesate locale vizând îmbunătățirea și creșterea competitivității produselor locale;
- restructurarea și modernizarea în sectoarele prioritare, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea șomajului în zonele rurale.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale.

De asemenea, măsura contribuie indirect și la următoarele priorități secundare:

- P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor (Măsura contribuie la aceasta prioritate prin faptul că sunt vizate realizarea de cursuri de instruire cu privire la restructurarea fermelor, informații asupra posibilităților de îmbunătățire a eficienței activității și diversificarea producției prin tehnici și tehnologii inovative);
- P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură (Măsura contribuie la aceasta prioritate prin faptul că sunt vizate realizarea de cursuri prin prezentarea modelelor practice ale modului în care pot îmbunătăți calitatea produselor, adăuga valoare produselor, dezvolta lanțurile scurte de aprovizionare și grupurile de producători);
- P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură (Măsura contribuie la aceasta prioritate prin faptul că sunt vizate măsuri de conversie la practicile și metodele specifice agriculturii ecologice);

- P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic (cursuri ce vizează ameliorarea impactului asupra mediului a activităților agricole desfășurate: reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES, reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES, raționalizarea și eficientizarea utilizării azotului, îmbunătățirea eficienței energetice a fermelor, reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES, îmbunătățirea gestionării surselor de poluare, gestionarea gunoierului de grajd, colectarea deșeurilor vegetale, îmbunătățirea indicilor de confort în adăposturi și reducerea emisiilor de amoniac etc.);
- P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale (Persoanele pregătite în cadrul sesiunilor de formare profesională vor fi mai bine pregătite și vor putea găsi mai ușor un loc de muncă sau în cazul în care vor rămâne în calitate de manageri ai propriei exploatații, vor contribui la creșterea veniturilor în cadrul fermei, putând ulterior s-o dezvolte și să angajeze alte persoane).

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Reg. (UE) 1305/2013 „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție DI 1A) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 astfel:

Inovare: Măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin faptul că vor fi instruite persoane care activează în cadrul sectorului agricol și care nu au mai beneficiat de vreo formare similară. De asemenea, vor fi sprijinite proiecte care vor include în cadrul programului de formare profesională, metode moderne și inovative de manageriere a exploatațiilor agricole. De asemenea, activitățile demonstrative le permit acestora să aibă contact cu echipamente și utilaje moderne, tehnologii inovatoare, să beneficieze de transfer de practici noi etc.

Protecția mediului: Măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin finanțarea proiectelor care vor include în cadrul programului de formare profesională, cursuri ce vizează ameliorarea impactului asupra mediului a activităților agricole desfășurate: reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES, reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES, raționalizarea și eficientizarea utilizării azotului, îmbunătățirea eficienței energetice a fermelor, reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES, îmbunătățirea gestionării surselor de poluare (gestionarea gunoierului de grajd, colectarea deșeurilor vegetale), îmbunătățirea indicilor de confort în adăposturi și reducerea emisiilor de amoniac etc.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M1/1A ar putea fi complementară cu măsura M7/6B Dezvoltarea satelor, în sensul că beneficiarii direcți ai acestei măsuri, furnizori de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoștințe și de acțiuni de informare constituie beneficiari indirecti ai măsurii M7/6B, beneficiind de infrastructură și servicii rurale îmbunătățite.

Sinerгия cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie indirect la următoarele priorități:

- P2, prioritate la care contribuie și măsurile: M2/2B și M3/2A;
- P3, prioritate la care contribuie și măsurile: M4/3A, M5/3A;
- P6, prioritate la care contribuie și măsurile: M6/6A, M7/6B, M8/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii este asigurată prin menirea acesteia de a îmbunătăți calitativ procesul de formare profesională a persoanelor de la nivelul teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” care activează în domeniul agricol și de a crea fermieri bine calificați,

competenți și productivi. Persoanele formate în cadrul acestei măsuri vor putea rezolva anumite aspecte concrete din sectorul agricol și vor pune în practică cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul sesiunilor de instruire. Astfel acțiunile lor ulterioare, vor putea genera o producție agricolă mai mare și implicit venituri mai mari la nivelul exploatației agricole pe care o dețin. De asemenea, valoarea adăugată a măsurii va fi generată și de caracterul inovator al proiectului descris mai sus.

3. Trimiteri la alte acte legislative: R (UE) Nr. 1336/2013; OUG Nr. 34/2006, Legea Nr. 31/1990, Legea Nr. 1/2011;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Furnizori de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoștințe și de acțiuni de informare care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție stabilite de GAL.

Beneficiari indirecți:

- fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsurile: M2/2B, M3/2A, M5/3A;
- persoane angajate în domeniile prioritare (agricol, zootehnic), al gestionarilor de terenuri și altor actori economici care sunt IMM-uri care își desfășoară activitatea în zona rurală.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Se acorda sprijin pentru acțiuni de formare profesională și de dobândire de competente, activități demonstrative și acțiuni de informare în sectoarele prioritare identificate la nivelul teritoriului GAL. Acțiunile de formare profesională și de dobândire de competente pot include cursuri de formare, ateliere de lucru și îndrumare profesională.

Cheltuielile eligibile sunt:

- Onorariile experților (salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează: cazare, masă și transport participanți; materiale didactice și consumabile; închirierea de echipamente necesare; închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare profesională și de dobândire de competente, activități demonstrative și acțiuni de informare;
- Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, traduceri, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

Acțiuni neeligibile:

- cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;

- Cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul se adresează teritoriului GAL. Serviciile sunt realizate exclusiv pe teritoriul județului Dambovită și Argeș sau în județele limitrofe acestora;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională și/sau informare și/sau demonstrative;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul sau personalul cooptat dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională și/sau informare și/sau demonstrative;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare, și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- Experții formatori să fi participat în ultimii 5 ani la cel puțin o formă de instruire în domeniul cursului;
- Grupul țintă (dacă este cazul) este format din persoane care își desfășoară activitatea sau au domiciliul pe teritoriul GAL;
- Solicitantul demonstrează prin activitățile propuse și cerințele formulate pentru resursele umane alocate acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului;
- Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR;
- Solicitantul nu se regăsește în Bazele de date privind dubla finanțare;
- Solicitantul nu creează condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.

Criteria de eligibilitate pentru participanți:

- Persoane angajate în sectorul agricol, alimentar, al gestionării terenurilor și alți actori economici care sunt IMM-uri;
- Au domiciliul sau exploatarea pe teritoriul GAL;

8. Criteria de selecție

- Caracteristici privind nivelul calitativ și tehnic (înțelegerea nevoilor, numărul de experți, experiența acestora, logistica folosită pentru implementarea proiectului etc.);
- Tematica: atinge prioritățile de dezvoltare rurală la care contribuie această măsură;
- Furnizorul de formare profesională trebuie să dețină experiență în proiecte implementate în mediul rural și în relaționarea cu agricultorii;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului financiar nerambursabil este de maxim 10.000 Euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat este de 100% din cuantumul sprijinului.

10. Indicatori de monitorizare

- Cheltuielile publice totale: 10.000 Euro
- Numărul total al participanților instruiți: 15
- Numărul de proiecte implementate: 1
- Numărul de proiecte care promovează tehnologii/procese inovative: 1
- Numărul de proiecte care promovează tehnologii prietenoase cu mediul: 1.

FIȘA MĂSURII: Întinerirea generațiilor de fermieri - CODUL Măsurii - M2/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Scopul acestei măsuri este îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă.

Exploatațiile agricole din sectorul vegetal și al creșterii animalelor reprezintă o prioritate pentru GAL, de aceea o măsură de sprijin pentru acestea este absolut necesară. Agricultură reprezintă o ramură importantă a economiei locale. Suprafața agricolă a GAL „Arcul Târgoviștei” este de aproximativ 21.919 ha, reprezentând 50,3% din fondul funciar, structurat astfel: suprafața arabilă: 13.054 ha; pășuni: 5.636 ha; fânețe: 2.017 ha; livezi și pepiniere pomicele: 1.142 ha; vii și pepiniere viticole: 70 ha.

Așa cum rezultă din analiza diagnostic și analiza SWOT, putem observa că există o tendință accentuată de migrare a populației tinere către zonele dezvoltate/urbane, cauzată de lipsa oportunităților de ocupare pe piața muncii.

Alte puncte slabe identificate la nivel de teritoriu care indică necesitatea acestei măsuri sunt:

- Populație cu nivel scăzut de educație;
- Adaptare mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special;
- Agricultură este practică la scară mică (ferme de subzistență și semi-subzistență);
- Lipsa unor ferme zootehnice moderne;
- Agricultură este activitate neatractivă pentru tineret și generatoare de venituri mici și instabile;
- Fragmentarea proprietății și lipsa asocierii menține exploatațiile agricole mici și foarte mici, cu un nivel extrem de redus al productivității și eficienței economice.

Având în vedere aspectele mai sus, existența fondurilor alocate prin această măsură reprezintă o oportunitate care trebuie valorificată. Sprijinirea sectorului agricol, și mai ales tinerilor fermieri este un obiectiv prioritar din strategia de dezvoltare, și în acest sens, pentru ameliorarea culturii antreprenoriale, este necesară introducerea Măsurii M2/2B. Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole reprezintă o necesitate a sectorului agricol, având ca efect atât îmbunătățirea competitivității acestuia, cât și îmbunătățirea vieții sociale a comunităților rurale. Tinerii fermieri promovează, de asemenea, o gamă largă de activități (turism rural, conservarea tradițiilor și moștenirii culturale), participă la asocierile locale.

Măsura contribuie la următoarele obiective de dezvoltare rurală al Reg (UE) nr. 1305/2013:

- Favorizarea competitivității agriculturii

Instalarea tinerilor fermieri va conduce la întinerirea generațiilor șefilor exploatației. Aceștia vor putea folosi metode și tehnici inovative în procesul de dezvoltare a afacerilor lor. Astfel, aducând noutate în sectorul agricol și alăturându-se șefilor de exploatații mai vechi, care au experiență, vor contribui la creșterea competitivității din sectorul agricol.

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Odată instalați, tinerii fermieri crează noi locuri de muncă în teritoriu în mod direct, dar și indirect, căci activitatea lor va aduce mai multe venituri, care vor putea fi investite de ei sau membrii familiei, în alte activități, inclusiv nonagricole, participând la dezvoltarea economiei rurale și crearea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- Instalarea pentru prima dată de tineri fermieri din cadrul GAL ca manageri ai unei exploatații;
- Diminuarea procesului de migrare a tinerilor din teritoriul GAL și creșterea numărului de tineri ce se stabilesc cu domiciliul în localitate;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri;
- Adaptarea producției la cerințele pieței;
- Creșterea competitivității sectorului agricol din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea economică a teritoriului;
- Crearea de locuri noi de muncă (direct și indirect).

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art.5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) 1305/2013 „Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2B): „Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor”.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, astfel:

Inovare:

Sprijinirea tinerilor fermieri de a începe o activitate în calitate de șef al exploatației agricole, va avea drept urmare, posibilitatea inovării sectorului agricol, aceștia fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi, având mai mult acces la noile informații.

Protecția mediului:

Măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin încurajarea unor proiecte a care să aibă un impact cât mai scăzut asupra mediului înconjurător (dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă, un management corespunzător al deșeurilor, utilizarea unor materiale corespunzătoare și prietenoase cu mediul înconjurător). Sprijinirea tinerilor fermieri va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole. De asemenea, în procesul de finanțare a proiectului, se vor stabili criterii de selecție cu privire la acele proiecte care promovează activități prietenoase cu mediul înconjurător. Spre exemplu, vor fi acordate puncte suplimentare pentru acele proiecte care utilizează surse de energie regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M2/2B este complementară cu măsura M1/1A, în sensul că beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt beneficiari indirecti ai măsurii M1/1A. Astfel, măsura M2/2B (care urmărește realizarea de investiții de către tinerii fermieri, în calitate de beneficiari direcți) se adresează tinerilor fermieri care au beneficiat de finanțare indirect (în calitate de beneficiari finali) pe măsura M1/1A. În consecință, tinerii fermieri beneficiari ai măsurii

M2/2B trebuie să fie participanți la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că au participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care tinerii fermieri aplică, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că vor participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării).

Măsura M2/2B ar putea fi complementară și cu alte măsuri incluse în SDL, cum ar fi:

- M3/2A: beneficiarii direcți ai măsurii M2/2B ar putea fi beneficiari direcți ai M3/2A (fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate);
- M4/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M2/2B ar putea fi beneficiari indirecti ai M4/2A (fermierii membri ai grupului de producători);
- M5/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M2/2B ar putea fi beneficiari directi ai măsurii M5/3A (fermieri care participă pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare)
- M7/6B: beneficiarii direcți ai acestei măsuri ar putea fi beneficiari indirecti ai M7/6B (întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu).

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura contribuie la prioritatea P2, prioritate la care contribuie și măsura M3/2A Dezvoltarea sectorului agricol prin consolidarea și creșterea viabilității exploatațiilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin sprijinirea tinerilor fermieri se urmărește în primul rând încurajarea familiilor tinere de a se stabili în mediul rural, de a dezvolta o afacere în sectorul agricol. Măsura va contribui astfel la crearea de locuri de muncă, la creșterea veniturilor, dând posibilitatea dezvoltării ulterioare și de alte activități, non agricole de exemplu. Toate acestea cumulate vor avea un efect pozitiv asupra economiei din teritoriu, conferindu-i plus valoare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislație UE: R (UE) nr. 1307/2013, Recomandarea 2003/361/CE, R (CE) nr. 1242/2008, R (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Actul Delegat (UE) nr. 480/2014, R (UE) nr. 215/2014;
- Legislație națională: Legea nr. 346/2004, Ordonanță de urgență nr. 44/2008, Ordonanța Guvernului nr. 8/2013, Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013 (persoana cu vârsta până în 40 de ani (inclusiv cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații);
- Persoana juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

Beneficiari indirecti:

- persoanele tinere din teritoriu, entitățile juridice care accesează aceste fonduri precum și angajații acestora, consumatorii, autoritățile prin fiscalizarea afacerilor agricole, furnizorii entităților juridice care implementează proiecte prin această măsură, etc.

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile: nu e cazul

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici (Înregistrarea tânărului fermier ca micro-întreprindere/întreprindere mică având pentru prima dată obiect de activitate în domeniul agricol cu maximum 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare);
- Reprezentantul legal în calitate de asociat unic / asociatul majoritar (deține cel puțin 50%+1 din acțiuni) și administrator al societății are vârsta sub 40 de ani (inclusiv cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) și se instalează pentru prima dată în exploatarea agricolă în calitate de conducător (șef/manager) ai unei exploatarei agricole;
- Beneficiarul să aibă sediu social în teritoriul GAL;
- Proiectul să se implementeze pe teritoriul GAL, toate cheltuielile aferente implementării proiectului să fie efectuate în teritoriul GAL; în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatarei agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL;
- Beneficiarul să fie participant la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că a participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care tânărul fermier aplică, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că va participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării);
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 50.000 S.O. (valoare producție standard); Solicitantul să prezinte un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale sau se angajează să dobândească competente în domeniul agricol, în acord cu domeniul proiectului;
- Beneficiarul își va stabili domiciliul și sediul social în UAT în care este înregistrată exploatarea, pe teritoriul GAL, până la momentul demarării implementării planului de afaceri - în cazul în care această condiție nu este îndeplinită la momentul depunerii cererii de finanțare;
- Beneficiarul își va stabili locul de muncă, în cazul în care este încadrat într-o activitate salarizată, în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatarea vizată pentru sprijin, până la momentul demarării implementării planului de afaceri - în cazul în care această condiție nu este îndeplinită la momentul depunerii cererii de finanțare;

- Beneficiarul trebuie să se demonstreze modul în care exploatarea agricolă se va dezvolta/ moderniza, va asigura creșterea productivității și toate aspectele legate de realizarea obiectivelor obligatorii și suplimentare propuse prin proiect - aceste elemente vor fi stabilite în funcție de tipul și necesitățile exploatarei vizate pentru sprijin;
- Demararea implementării Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;
- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei;
- În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri vă prevede în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu; Planul de afaceri nu trebuie să conțină acțiuni eligibile prin PNS și/sau PNA;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Se accepta finanțarea altor specii care nu sunt cuprinse în Anexa, în baza unei analize a unui institut certificat care să ateste potențialul speciei respective în zona GAL.
- Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (apicultura, bovine, ovine și caprine) și vegetal (cultura mare, legumicultura);
- Principiul raselor/soiurilor autohtone;
- Solicitanți ce dețin ferme de semi-subzistență;
- Solicitantul face parte dintr-o formă asociativă, recunoscută conform legislației în vigoare;
- Proiectul să includă acțiuni pentru protecția mediului;
- Promovează acțiuni inovative (introducerea de noi tehnologii sau noi activități);
- Proiectele care au și investiții pentru procesarea produselor agricole;
- Crearea de locuri de muncă

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și este de 40.000 de euro.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din quantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare;

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatarea agricole/beneficiari sprijiniți: 3
- Numărul de locuri de munca nou create: 3
- Număr de proiecte inovative: 2
- Numărul de proiecte care includ acțiuni pentru protecția mediului: 2.

FIȘA MĂSURII: Dezvoltarea sectorului agricol prin consolidarea și creșterea viabilității exploatațiilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M3/2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Prezenta măsură urmărește îmbunătățirea performanței economice a fermelor și facilitarea restructurării și modernizării acestora, precum și încurajarea investițiilor necesare pentru dezvoltare. În perioada de programare 2014-2020, GAL „Arcul Târgoviștei” își propune să susțină astfel de investiții promovând totodată avantajul competitiv al fermelor locale într-o piață globală, susținând inovarea și performanțele de mediu prin introducerea tehnologiilor prietenoase cu mediu, menținând și creând noi oportunități pentru angajare în teritoriul rural. Exploatațiile agricole din sectorul vegetal și al creșterii animalelor reprezintă o prioritate pentru GAL, de aceea o măsură de sprijin pentru acestea este absolut necesară.

Agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei locale. Suprafața agricolă a GAL „Arcul Târgoviștei” este de aproximativ 21.919 ha, reprezentând 50,3% din fondul funciar și este structurată astfel: suprafață arabilă: 13.054 ha; pășuni: 5.636 ha; fânețe: 2.017 ha; livezi și pepiniere pomicele: 1.142 ha; vii și pepiniere viticole: 70 ha. Gradul ridicat de fertilitate al solurilor (argile și cernoziomuri argiloiluviale freatic umede) permite cultivarea intensivă a cerealelor și plantelor industriale. De asemenea, porțiunile cu soluri brun-roșcate s-au dovedit a fi prielnice pentru cultivarea pomilor fructiferi și viței de vie. Solurile aluvionale răspândite de-a lungul râurilor Ialomița, Dâmbovița și afluenții ai acestora se pretează cultivării cartofilor, legumelor și plantelor furajere.

Administrarea pășunilor și câmpiilor facilitează creșterea extinsă de animale, în primul rând bovine, caprine, cabaline prin asigurarea furajelor. Trebuie asigurate de asemenea utilajele necesare curățirii pajiștii, transportării furajelor, depozitării fânului. Administrarea pășunilor și câmpiilor rezolvă problema aprovizionării cu lapte și asigură de asemenea și locuri de muncă prin îndeletnicirea de creștere a animalelor.

Astfel, în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”, analiza diagnostic și analiza SWOT au reliefat potențialul mare de dezvoltare al agriculturii bazat pe suprafața agricolă întinsă, proprietatea privată a terenurilor agricole, pe tradiția de cultivatori de cereale și re tehnologizarea fermelor mari sau de mărime medie.

În același timp sunt evidențiate și slăbiciunile activității agricole din teritoriu: fragmentarea excesivă a proprietății însoțită de gradul redus de asociere; producțiile inconstante și mult sub potențial; tehnologii și utilaje agricole învechite utilizate de micii fermieri se reflectă în nivelul redus al productivității muncii și în calitatea produselor; scăderea drastică a efectivelor de animale crescute în ferme specializate.

Conform analizei diagnostic, identificăm următoarea situație: suprafața agricolă este utilizată de 16.302 exploatații agricole, iar suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pentru o exploatație agricolă este de 1,34 hectare. În ceea ce privește dimensiunea fermelor, avem următoarea structură: 11.369 microferme (0,1-1 ha); 4.764 ferme mici (1-10 ha); 126 ferme medii (11-30 ha); 12 ferme mari (31-50 ha); 31 ferme foarte mari (peste 50 ha). Reiese ca imperios necesară o măsură care să sprijine fermierii în tranziția de la o

agricultură de subzistență la una cel puțin de semisubzistență, dar mai ales pe cei cu perspective de dezvoltare spre agricultura de tip comercial.

Măsura contribuie la următoarele obiective de dezvoltare rurală al Reg(UE) nr.1305/2013:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de munca.

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- îmbunătățirea performanțelor generale și a competitivității exploatațiilor agricole;
- îndeplinirea standardelor comunitare;
- creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- promovarea producerii și utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) 1305/2013 „Investiții în active fizice”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 astfel:

Inovare:

Sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la secetă, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente și moderne, instalații inovatoare. Caracterul inovativ al măsurii reiese din posibilitatea finanțării următoarelor tipuri de acțiuni care conduc la îmbunătățirea eficienței utilizării de îngrășăminte, restructurarea și construcția de clădiri pentru creșterea animalelor cu tehnologii noi și eficiente pentru a reduce emisiile gazelor cu efect de seră, reducerea consumului de energie prin recondiționarea instalațiilor electrice sau o mai bună izolație a clădirilor, producția de bioenergie pentru alte utilizări în afara fermelor etc.

Protecția mediului:

Măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin finanțarea proiectelor care vor cuprinde acțiuni de ameliorare a impactului asupra mediului a activităților agricole desfasurate: reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES, reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES, raționalizarea și eficientizarea utilizării azotului, îmbunătățirea eficienței energetice a fermelor, reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES, îmbunătățirea gestionării surselor de poluare (gestionarea gunoierului de grajd, colectarea deșeurilor vegetale), îmbunătățirea indicilor de confort în adaposturi și reducerea emisiilor de amoniac etc.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M3/2A este complementară cu măsura M1/1A, în sensul că beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt beneficiari indirecti ai măsurii M1/1A. Astfel, măsura M3/2A (care urmarește realizarea de investiții de către fermieri, în calitate de beneficiari direcți) se

adreasează fermierilor care au beneficiat de finanțare indirect (în calitate de beneficiar final) pe măsura M1/1A. În consecință, fermierii beneficiari ai măsurii M3/2A trebuie să fie participanți la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că au participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierii aplică pe măsura M3/2A, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că vor participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării).

Măsura M3/2A ar putea fi complementară și cu alte măsuri incluse în SDL, cum ar fi:

- M4/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M3/2A ar putea fi beneficiari indirecti ai M4/2A (fermierii membri ai grupului de producători);
- M5/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M3/2A ar putea fi beneficiari direcți ai M5/3A (fermieri care participă pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare).
- M7/6B: beneficiarii direcți ai acestei măsuri ar putea fi beneficiari indirecti ai M7/6B (întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu).

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura contribuie la prioritatea P2, prioritate la care contribuie și măsura M2/2B Întinerirea generațiilor de fermieri.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii se reflectă în stimularea potențialului resurselor locale, în îmbunătățirea performanțelor economice ale exploatațiilor agricole și pomicole, în crearea de locuri de muncă, în sporirea nivelului de trai al populației, în dezvoltarea și ameliorarea condițiilor social-economice ale teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei”, în particular, și la nivel de regiune, în general.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislație UE: R (UE) Nr. 1303/2013; R (UE) Nr. 1307/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; R (UE) nr. 1242/2008; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02; R (UE) nr. 178/2002; R (UE) nr. 852/2004; R (UE) nr. 2073/2005; R (UE) nr. 1881/2006; R (UE) nr. 1333/2008;
- Legislație națională: Legea nr. 566/2004; Legea nr. 1/2005; OG nr. 37/2005; Ordinul nr. 119/2014; Ordinul 10/2008; Ordinul 111/2008; Ordin 57 din 2010; HG 445/2009.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate, cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, implicit din sectorul pomicol, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor.

Beneficiari indirecti:

- persoane în căutarea unui loc de muncă, consumatorii, autoritățile prin fiscalizarea afacerilor agricole, furnizorii entităților juridice care implementează proiecte prin această măsură, etc.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013, tipul de sprijin se referă la rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv; Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoii de grajd;
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole și modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole;
- Investiții în înființarea și modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri;
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții în procesarea produselor agricole/ pomicole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole/ pomicole); Investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate ca o componentă secundară a proiectului, doar împreună cu investițiile în înființarea/ modernizarea/ dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă);
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă,;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, , iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/ sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), , iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci etc.

Tipuri de acțiuni neeligibile: achiziția de clădiri; construcția și modernizarea locuinței; achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă; investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție, întreținerea culturilor agricole.

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4.000 SO;
- Beneficiarul să aibă sediul social și/sau punct de lucru în teritoriul GAL;
- Proiectul să se implementeze pe teritoriul GAL, toate cheltuielile aferente implementării proiectului să fie efectuate în teritoriul GAL; în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe

teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL;

- Beneficiarul să fie participant la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că a participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierul aplică, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că va participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării);
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Solicitantul trebuie să demonstreze viabilitatea economică a investiției;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1 din PNDR; Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;
- În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Se accepta finanțarea altor specii care nu sunt cuprinse în Anexa, în baza unei analize a unui institut certificat care să ateste potențialul speciei respective în zona GAL. Crearea unui loc de muncă la 40.000 Euro cheltuit;
- Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.
- **8. Criterii de selecție**

Principiile în ceea ce privește stabilirea criteriilor de selecție sunt următoarele:

- principiul potențialului agricol/ pomicol al zonei în care urmează să se realizeze investiția;
- principiul păstrării și dezvoltării soiurilor și raselor autohtone;
- proiecte promovate de către asociații de agricultori și cooperative;
- principiul asocierii fermierilor în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători;
- principiul nivelului de calificare în domeniul agricol/ pomicol al managerului exploatației;
- principiul vârstei (tinerii sub 40 ani);

- principiul produsului cu înaltă valoare adăugată (ex. produsele ecologice, tradiționale, produse care participă la scheme de calitate recunoscute);
- proiecte care promovează o filieră integrată de producție (care au o valoare adăugată mare);
- proiectul sa includă acțiuni pentru protecția mediului;
- proiectul sa includă acțiuni inovative;
- alte criterii în acord cu specificul teritoriului.

9.Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 Euro și 100.000 Euro.

Intensitatea sprijinului nerambursabil va fi de 50% și poate ajunge până la 90%, în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013);
- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare);
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

10.Indicatori de monitorizare

- numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijinți: 1
- număr de locuri de muncă create: 2
- număr de exploatații care promovează tehnologii/procese inovative: 1
- număr de exploatații care promovează tehnologii prietenoase cu mediu: 1.

FIȘA MĂSURII: Sprijin pentru formele asociative legal constituite din domeniul agricol în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M4/2A

Tipul măsurii: X INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complemetarității cu alte măsuri din SDL

Așa cum s-a desprins din analiza diagnostic și analiza SWOT, potențialul agricol al teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” este ridicat și divers. Analizând zona, se poate constata că sectoarele care necesită sprijin și care reprezintă o posibilitate reală de dezvoltare economică sunt următoarele: sector vegetal - cereale, cartofi și legumicultură; sector zootehnic - suine, bovine și păsări. Acestea reprezintă sectoare prioritare pentru teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

Cu toate acestea, profitul fermierilor mici și mijlocii din aceste sectoare nu este unul satisfăcător. Structura fondului funciar se caracterizează prin existența de exploatații agricole de dimensiuni diferite. Această structură, nefavorabilă în principal exploatațiilor agricole de semi-subzistență, precum și cooperarea insuficientă a producătorilor agricoli, a determinat o slabă dezvoltare a sectorului.

Suprafața agricolă este utilizată de 16.302 exploatații agricole, iar suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pentru o exploatație agricolă este de 1,34 hectare. În ceea ce privește dimensiunea fermelor, avem următoarea structură: 11.369 microferme (0,1-1 ha); 4.764 ferme mici (1-10 ha); 126 ferme medii (11-30 ha); 12 ferme mari (31-50 ha); 31 ferme foarte mari (peste 50 ha). Se observă că nivelul de fragmentare al exploatațiilor agricole este unul foarte ridicat, ceea ce face afectează rentabilitatea acestora prin prisma mai multor canale: posibilitățile reduse de implicare pe piață la nivel individual, costuri totale medii mai mari în comparație cu fermele dezvoltate, capacitate redusă de a beneficia de economii de scală, resurse financiare insuficiente pentru contractarea unor credite pentru investiții în mașini sau utilaje agricole etc.

Creșterea competitivității sectorului agricol este condiționată de valorificarea pe piața a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de asocierea producătorilor agricoli, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata. De asemenea, lipsa susținerii financiare a înființării și funcționării formelor de asociere a condus la menținerea unei dualități formată, pe de o parte, din exploatațiile de subzistență și semi-subzistență, iar pe de alta parte din exploatațiile comerciale.

La aceasta s-au adăugat reticenta și interesul scăzut al producătorilor agricoli față de formele asociative, datorită:

- nivelului de conștientizare: lipsa de informații și experiența în astfel de activități, conștientizarea redusă a fermierilor în ceea ce privește avantajele rezultate dintr-o acțiune comună;
- aspectelor economice și legislative: insuficiența surselor de finanțare pentru începerea unei activități economice, lipsa de interes a unităților de prelucrare a produselor primare din agricultura și sectorul forestier pentru a încheia contracte comerciale, modificarea continuă a legislației în domeniu.

În contextul în care asocierea în forme asociative legal constituite a reprezentat o pârghie în procesul de transformare a fermelor de semi-subsistentă în ferme familiale comerciale, această măsură este extrem de importantă.

Slaba dezvoltare a acestui sector este determinată și de astfel de factori:

- Nivelul relativ redus al pregătirii școlare și respectiv, profesionale a majorității locuitorilor din teritoriul GAL;
- Lipsa unor programe educaționale și de formare profesională continuă pentru calificarea/recalificarea în anumite meserii/ocupații;
- Migrarea tinerilor spre centre urbane mai mari sau în străinătate;
- Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special;
- Capacitate financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei;
- Lipsa de interes și atractivitate a generațiilor tinere pentru munca în agricultură;
- Lipsa unor centre de îndrumare și consiliere pentru începerea unor activități antreprenoriale;
- Slaba dotare tehnică a tuturor sectoarelor din zootehnie și agricultură, lipsa echipamentelor de irigații;
- Promovarea insuficientă a zonei și a produselor specifice, lipsa unui sistem de marketing al produselor locale;
- Neîncrederea populației în a se organiza în forme asociative;
- Lipsa de încredere a populației în dezvoltarea unor activități de tip agricol și de colectare/procesare;
- Diversificarea slabă a activităților economice.

Măsura contribuie la următoarele obiective de dezvoltare rurală al Reg(UE) nr. 1305/2013:

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă;
- favorizarea competitivității agriculturii;

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- Încurajarea formelor asociative legal constituite în sectoarele prioritare din teritoriul GAL în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare și sprijinirea accesului la piața a propriilor membri;
- Îmbunătățirea performanțelor generale și creșterea veniturilor exploatațiilor agricole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari prin adaptarea producției la cerințele pieței și comercializarea în comun a producției;
- Crearea și promovarea lanțurilor scurte;
- Respectării standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2 Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) 1305/2013, „Investiții în active fizice”;

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole

.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 astfel:

Inovare: Datorită cooperării dintre micii fermieri sunt posibile acțiuni inovative ce nu pot fi realizate în afara unei forme asociative precum dezvoltarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare pentru creșterea siguranței alimentare, de produse adaptate mai bine cerințelor pieței și de metode de utilizare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului.

Protecția mediului: Formele asociative legal constituite pot avea o contribuție importantă la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice prin acțiuni practice pentru a atinge țintele agreate. Prin proiectele depuse vor putea fi promovate și respectate bunele practici de mediu, iar realizarea unor investiții colective va putea asigura o eficiență mai mare în ceea ce privește gestionarea apei și a deșeurilor și va facilita utilizarea surselor de energie regenerabilă în folosul membrilor săi (de exemplu: o acțiune ce poate fi desfășurată de formele asociative legal constituite și care contribuie la atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice poate fi colectarea deșeurilor vegetale ale membrilor în scopul valorificării directe către producătorii de energie electrică și termică sau procesarea și valorificarea/utilizarea produsului final în folosul membrilor). În ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, formele asociative legal constituite pot ajuta micile exploatații ale membrilor să contribuie într-o măsură mai mare la atenuarea acestora, prin furnizarea de consultanță, de exemplu cu privire la practici agricole îmbunătățite și adoptarea unor măsuri agronomice practice pentru a spori rezistența sistemelor agricole la inundații și secete, inclusiv prin posibilitatea promovării prin intermediul planului de afaceri a unor investiții colective (gestionarea gunoii de grajd).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M4/2A ar putea fi complementară cu alte măsuri incluse în SDL, cum ar fi:

- M3/2A: beneficiarii direcți ai M4/2A ar putea fi beneficiari direcți ai M3/2A
- M5/3A: beneficiarii direcți ai M4/2A ar putea fi beneficiari direcți ai M5/3A (grupuri de fermieri care participă pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare);
- M7/6B: beneficiarii direcți ai M4/2A ar putea fi beneficiari indirecti ai M7/6B (întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu).

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura contribuie la prioritatea P2, prioritate la care contribuie și măsurile M2/2B Intinerirea generațiilor de fermieri și M3/2A Dezvoltarea sectorului agricol prin consolidarea și creșterea viabilității exploatațiilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Valoarea adăugată a măsurii se reflectă în stimularea potențialului resurselor locale, în promovarea spiritului asociativ, în crearea de locuri de muncă, în ridicarea nivelului de trai al populației, în dezvoltarea și ameliorarea condițiilor social-economice ale teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei”, în particular, și la nivel de regiune, în general.

3. Trimiteri la alte acte legislative: Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.338/2005, cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Forme asociative legal constituite din sectorul agricol (cooperative agricole, societati cooperative agricole)

Beneficiari indirecti:

- Fermieri (membri ai formelor asociative legal constituite), persoanele în căutarea unui loc de munca, consumatorii, autoritățile prin fiscalizarea afacerilor agricole, furnizorii entităților juridice care implementează proiecte prin această măsură, etc.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv, în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013; plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/ gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;
- Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare, inclusiv autorulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole). Investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în înființarea/ modernizarea/ dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă);
- Investiții în înființarea și/ sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/ produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/ sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art. 45 (2) (d) din Reg. UE 1305/2013;

Acțiuni neeligibile:

- Achiziția de clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);

- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- Cheltuielile cu achiziția de cap tractor;
- Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de sedințe, săli de protocol, spații de cazare etc.;

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

Cheltuieli eligibile:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate, dimensionate corelat cu numărul persoanelor ce vor utiliza aceste spații;
- Construirea, amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentară integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (ex.: tractoare, remorci agricole/ tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/ păsări/ albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindină etc);
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentară integrat, respectiv autocisterne, autoizoterme, autorulotele alimentare, rulotele alimentare;
- În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin fișa măsurii din SDL;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard);
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;
- În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat;
- Solicitantul are sediul social/punct de lucru pe raza teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei”
- Proiectul sa se implementeze pe teritoriul GAL, toate cheltuielile aferente implementării proiectului sa fie efectuate în teritoriul GAL; în cazul în care proiectul

este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar;
- Principiul reprezentativității formelor asociative legal constituite (numărul de membri);
- Proiectul să includă acțiuni pentru protecția mediului;
- Proiectul să includă acțiuni inovative;
- Alte criterii locale;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de maxim 46.663,25 euro.

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90%, în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013
- Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; realizate în localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM, ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul solicitantului, dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale membrilor cooperativei se regăsesc în aceste zone.

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de exploatații agricole/beneficiari sprijinți (membri ai formelor asociative legal constituite): 5
- Numarul de forme asociative legal constituite sprijinite: 1
- Numarul de proiecte inovative: 1
- Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1
- Număr de locuri de muncă create: 1

FIȘA MĂSURII: Sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M5/1C3A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura promovează acțiuni premergătoare aderării la schemele de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare, precum: întocmirea și/sau depunerea dosarelor de aplicație sau acțiuni conexe acestei activități, animare, organizare întâlniri, culegere informații/date, elaborarea documentelor etc. Producătorii din teritoriul GAL nu sunt suficient de informați pentru a înțelege ce presupune o schemă de calitate și pentru a demara procesul de aderare la aceasta, care sunt avantajele, condițiile de îndeplinit, obligațiile odată obținută certificarea. Prin aceste acțiuni premergătoare, s-ar asigura propagarea informațiilor necesare în rândul acelor producători cu potențial de aderare la o schemă de calitate.

Astfel, această măsură asigură sprijin fermierilor și grupurilor de fermieri care intenționează să participe pentru prima dată la schemele de calitate.

Unul din punctele slabe identificate la nivelul teritoriului GAL este lipsa implementării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare. Introducerea schemelor de calitate reprezintă o modalitate de recunoaștere a calității produselor agro-alimentare care are o caracteristică senzorială influențată de aria geografică și de asemeni, o modalitate de promovare a asocierii în sectorul agro-alimentar.

Consumatorii solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora, legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor nelocale.

~~Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale și locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale.~~

~~Participarea fermierilor la schemele de calitate nu este recompensată corespunzător de către piață, nici în momentul aderării și nici în primii ani când obligații și costuri sunt impuse acestora. Finanțarea aplicării schemelor de calitate asupra produselor agricole și agroalimentare va face ca aceste produse să fie recunoscute ca îndeplinind o serie de~~

~~criterii: specificitatea produsului final prin caracteristicile sale, metodele specifice de cultivare sau productie, calitatea care depaseste standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum. Măsura susține așadar o mai bună poziționare a producătorilor atât în activitatea de producție cât și pe piață odată cu crearea de locuri de muncă și dezvoltarea de ansamblu a teritoriului GAL.~~

Prezenta măsură contribuie la ~~urmatorul obiectiv următoarele obiective~~ de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- favorizarea competitivității agriculturii;
- ~~asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;~~
- ~~obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.~~

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

~~dobandirea de informatii si cunostinte relevante;~~ sprijinirea aplicării schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale P3 Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art. ~~546~~ din Reg. (UE) 1305/2013: ~~Scheme de calitate pentru produsele agricole și alimentare.~~

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 astfel:

Inovare: Inovarea constă în faptul că prin această măsură sunt încurajate dezvoltarea unor servicii care nu au mai fost implementate în teritoriul GAL, astfel având un element de noutate. In cadrul activitatilor premergătoare aderării la schemele de calitate care se vor realiza, măsura încurajează folosirea și transferul de idei, practici sau tehnologii noi.

Protecția mediului: In derularea activitatilor premergătoare aderării la schemele de calitate care se vor realiza, măsura susține grija pentru mediul înconjurător în sensul în care aplicarea schemelor de calitate anumitor produse presupune îndeplinirea de către aceste produse a anumitor criterii precum metode specifice de cultivare sau producție care au în vedere norme de protecție și conservare a mediului. Investițiile vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea produselor ecologice.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

~~Măsura M5/3A este complementară cu măsura M1/1A, în sensul că beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt beneficiarii indirecti ai măsurii M1/1A. Astfel, măsura M5/3A (care urmărește aplicarea schemelor de calitate pentru produsele agricole și agroalimentare de către fermieri, în calitate de beneficiari direcți) se adresează fermierilor care au beneficiat de finanțare indirect (în calitate de beneficiari finali) pe măsura M1/1A. În consecință, fermierii beneficiari ai măsurii M5/3A trebuie să fie participanți la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că au participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierii aplică pe măsura M5/3A, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că vor participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării).~~

~~Măsura M5/3A ar putea fi complementară și cu alte măsuri incluse în SDL, cum ar fi:~~

- ~~M3/2A: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiarii direcți ai M3/2A~~

(fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate);

~~▪ M4/3A: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiari direcți ai M4/2A (grupuri și organizații de producători din sectorul agricol);~~

~~▪ M7/6B: beneficiarii direcți ai măsurii M5/3A ar putea fi beneficiari indirecti ai M7/6B (întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu).~~

~~Sinergia cu alte măsuri din SDL~~

~~Măsura contribuie la prioritatea P3, prioritate la care contribuie și măsura M4/3A Sprijin pentru înființarea grupurilor și organizațiilor de producători în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.~~

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitățile de animare, organizare întâlniri, culegere date, întocmirea dosarelor de aplicatie vor crește, în rândul producătorilor, potențialul acestora de a adera, ulterior, la schemele de calitate pentru produse agricole și agroalimentare. Producătorii vor fi mai bine informați, pregătiți și convinși asupra importanței schemelor de calitate. Valoarea adăugată a măsurii se reflectă în stimularea potențialului resurselor locale, creșterea competitivității sectorului agricol, în crearea de locuri de muncă, în ridicarea nivelului de trai al populației, în dezvoltarea și ameliorarea condițiilor social-economice ale teritoriului GAL Arcul Târgoviștei, în particular, și la nivel de regiune, în general. Aplicarea schemelor de calitate anumitor produse din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” va atrage atenția asupra caracteristicilor și avantajelor pe care le prezintă respectivele produse, asupra calității lor, metodelor utilizate, în special în ceea ce privește autenticitatea, standardele și grija pentru mediul înconjurător, precum și asupra unor informații tehnice despre produse.

3. Trimiteri la alte acte legislative

R (UE) Nr. 1303/2013; R (UE) Nr. 1307/2013; Reg. (UE) 1151/2012, Reg. (CE) 834/2007, Reg. (CE) 110/2008, Reg. (CEE) 1601/91, Reg. (UE) 1308/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți:

▪ Entități juridice care au ca domeniu de activitate, activitatea pentru care se solicita finanțarea, inclusiv GAL.

~~▪ fermieri și grupuri de fermieri care participă pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare~~

-Beneficiari indirecti:

▪ Fermierii din teritoriul GAL cu potențial de aderare la o schema de calitate, consumatorii, autoritățile prin fiscalizarea afacerilor agricole, furnizorii entităților juridice care implementează proiecte prin această măsură etc.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv art.67 Reg (UE)1303/2013. Sprijinul va fi acordat sub formă de sume forfetare anuale, pe o perioadă de maxim 3 ani.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile: acțiuni care asigură participarea pentru prima dată la scheme de calitate pentru produse agricole și agroalimentare;

-întocmirea și/sau depunerea dosarelor de aplicatie

-acțiuni conexe: animare, organizare întâlniri, culegere informații/date, elaborarea documentelor etc.

Tipuri de acțiuni neeligibile: nu este cazul. scheme de calitate care se referă la exploatații agricole și/sau certificarea lor ecologică; activități de informare și de promovare.

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Proiectul trebuie să se realizeze în teritoriul GAL;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului pentru care solicita finanțarea;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice;
- Solicitantul demonstrează prin activitățile propuse și cerințele formulate pentru resursele umane alocate acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat în domeniu;
- Solicitantul trebuie să întocmească o documentație tehnică.

Criterii de eligibilitate pentru participanți:

- Persoane/ producatori care activează în sectorul agricol, alimentar;
- Au domiciliul sau exploatarea pe teritoriul GAL;
- ~~Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;~~
- ~~Beneficiarul să aibă sediul social și/sau punct de lucru în teritoriul GAL;~~
- ~~Beneficiarul să fie participant la acțiunile finanțate prin M1/1A (fie demonstrează că a participat, dacă măsura M1/1A a fost implementată la momentul în care fermierul aplică, fie își asumă printr-o declarație pe propria răspundere că va participa, dacă măsura M1/1A nu a fost încă implementată în momentul aplicării);~~
- ~~Solicitantul nu a mai participat la o schemă de calitate, stabilită pe baza legislației naționale/europene în vigoare sau la o schemă voluntară care respectă cerințele UE;~~
- ~~Solicitantul va face dovada respectării specificațiilor schemei;~~
- ~~Solicitantul trebuie să îndeplinească condiția de fermier activ conform articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;~~
- ~~Solicitantul se angajează să respecte specificațiile schemei de calitate și toate cerințele în vigoare referitoare la schemă;~~
- ~~Solicitantul aplică pentru o schemă certificată în conformitate cu legislația națională/europeană în vigoare;~~
- ~~Proiectul să se implementeze pe teritoriul GAL, toate cheltuielile aferente implementării proiectului să fie efectuate în teritoriul GAL; în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatarea agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL;~~
- ~~Costurile eligibile: costurile aferente aderării la o schemă de calitate, cotizația anuală de participare la schemă, cheltuieli aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.~~
- ~~Solicitantul trebuie să întocmească o documentație tehnică;~~
- ~~Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.~~

8. Criterii de selecție

- Principiul experienței beneficiarului direct;

- Principiul nivelului calitativ și tehnic;
- Principiul proiectelor inovative;
- Principiul protecției mediului;
- ~~principiul sectorului prioritar (zootehnic, vegetal, pomicol), conform analizei socio-economice;~~
- ~~principiul soiului/rasei autohtone;~~
- ~~proiectul sa includă acțiuni pentru protecția mediului;~~
- ~~proiectul sa includă acțiuni inovative;~~
- alte criterii în acord cu specificul teritoriului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului financiar nerambursabil este de maxim 6.000 Euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat este de 100% din cuantumul sprijinului. ~~Cuantumul sprijinului este de maxim 2.000 de euro/an/exploatație pe o perioadă de maxim 3 ani.~~

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate: 1
- Numarul de proiecte inovative: 1
- Numarul de proiecte care promoveaza protecția mediu: 1.

FIȘA MĂSURII: Sprijinirea activităților ne-agricole și meșteșugurilor care prelucrează și adaugă valoare resurselor locale din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” - CODUL Măsurii - M6/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Scopul acestei măsuri este crearea de micro-întreprinderi și întreprinderi mici și dezvoltarea celor existente din domeniul non-agricol, cu un impact direct asupra grupurilor defavorizate (femei, tineri, șomeri, minorități). În același timp se vor încuraja inițiativele de activități deficitare în zona, inițiativele de afaceri promovate de tineri și femei, activitățile meșteșugărești și activitățile „prietenoase cu mediul”.

Una din prioritățile de dezvoltare identificate la nivelul GAL „Arcul Târgoviștei” este reducerea gradului de dependență față de agricultură și diversificarea economică a zonei. Așa cum reiese din analizele diagnostic și SWOT, agricultura de subzistență reprezintă o activitate importantă în teritoriul GAL, însă câștigurile din acest tip de activitate sunt mici datorită productivității scăzute.

Un alt punct slab este lipsa oportunităților de angajare din teritoriul GAL, fapt care conduce în mod direct la creșterea ratei șomajului, sărăcirea unei părți semnificative a populației rurale, creșterea numărului de persoane asistate social, creșterea infraționalității, depopularea satelor și migrarea spre alte zone.

Astfel, la nivelul teritoriului GAL apare ca o necesitate găsirea unor soluții de creare a unor noi locuri de muncă în mediul rural în sectoarele neagricole. Analiza efectuată asupra agenților economici din teritoriu arată că aceștia au o capacitate redusă de a furniza locuri de muncă. Au fost identificate un număr de 483 firme, din care 90,30% (441 firme) se încadrează în categoria micro-întreprinderilor. Micro-întreprinderile și întreprinderi mici existente în spațiul rural acoperă o gamă limitată de activități productive și servicii și nu valorifică suficient resursele locale. Majoritatea s-au orientat către comerț (169 firme, reprezentând 35% din totalul întreprinderilor analizate), datorită recuperării rapide a investițiilor și a unei experiențe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activități și către servicii precum transport și depozitare (77 firme, reprezentand 16% din totalul firmelor), industria prelucrătoare (48 firme, reprezentand 10%), construcții (46 firme, reprezentand 10%). Întreprinderile existente în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” nu acoperă toate serviciile necesare populației din mediul rural și nu valorifică pe deplin resursele locale.

Un aspect pozitiv important este acela că în zonă există o tradiție valoroasă în domeniul meșteșugurilor și artizanatului. Conservarea și valorificarea acestor tradiții reprezintă un potențial însemnat în dezvoltarea zonei.

Astfel, măsura contribuie la ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent în teritoriul GAL, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg(UE) nr. 1305/2013: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Măsura are ca obiective specifice/locale următoarele:

- diversificarea economiei rurale;
- dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei;
- sprijinirea sectorului non-agricol din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” prin înființarea și dezvoltarea de noi activități economice;
- crearea de locuri de muncă;
- valorificarea superioară a meșteșugurilor locale și a altor meserii tradiționale;
- reducerea nivelului de dependență față de agricultură.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) 1305/2013 „Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție DI 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de noi locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, astfel:

Inovare: Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul non-agricol pentru înființarea și/sau dezvoltarea exclusivă a acelor activități sau servicii care sunt deficitare în comunele din teritoriul GAL. Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate în domenii deficitare, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Protecția mediului: Măsura promovează producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, acțiuni care contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie la prioritatea P6, prioritate la care contribuie și măsura M7/6B și M8/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii rezultă din următoarele aspecte: stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL, dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how, crearea de noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 1407/2013; Recomandarea 2003/361/CE; OUG nr. 44/2008, OUG nr. nr. 142/2008.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja

existente încadrabile în categoria microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups);

Beneficiari indirecti:

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă, consumatorii, populația locală care beneficiază de servicii care nu există în zona, autoritățile locale prin colectarea de taxe și impozite, furnizorii entităților juridice care implementează proiecte prin această măsură etc.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant; Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Domeniile acoperite în cadrul măsurii sunt: activități non-agricole productive, activități meșteșugărești, de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole cu specific local, activități turistice, servicii pentru populația rurală care sunt deficitare în comunele din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

Acțiuni eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Acțiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole;
- Producția de electricitate ca și activitate economică;
- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente “second hand”;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Proiectul contribuie la înființarea/modernizarea/extinderea de activități care sunt deficitare în comunele din teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se încadreze în categoria investițiilor non-agricole;
- Sediul social și/sau punctul de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;

- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare. Evaluarea proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării documentului care atestă evaluarea impactului preconizat asupra mediului și/sau de evaluare adecvată, respectiv a acordului de mediu/avizului Natura 2000. Aceste documente se vor prezenta cu respectarea prevederilor HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare; Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.

8. Criterii de selecție

- Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/40.000 Euro investiți;
- Principiul diversificării activității agricole a fermierilor către activități non agricole;
- Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani;
- Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor;
- Proiecte care prevăd acțiuni inovative;
- Proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile sau alte componente de protejare a mediului;
- Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;
- Proiecte ce vizează activități recreaționale;
- Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate);

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%. Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități nonagricole.

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 10.000 Euro și 100.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de locuri de munca create: 5
- Numărul total de întreprinderi sprijinite: 4
- Nr de proiecte ce includ componente inovative: 2
- Număr de acțiuni ce includ componente de protejare a mediului: 2.

FIȘA MĂSURII: Dezvoltarea satelor - CODUL Măsurii - M7/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonei rurale este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale și serviciilor de bază existente (inclusiv a celor de agrement, social, socio-medical și cultural). Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane și reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale.

În analiza SWOT au fost identificate o serie de puncte slabe referitoare la teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei” referitoare la:

Infrastructura educațională/socială nu are capacitatea de a susține un nivel satisfăcător de educație și îngrijire a copiilor antepreșcolari și școlari. Pe teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” nu există creșe și funcționează un număr de doar 15 grădinițe, din care nici una cu program prelungit, în contextul în care, populația cu vârste cuprinse între 0 și 4 ani reprezintă 6,21% din totalul populației (2.070 persoane). De asemenea, la nivelul teritoriului GAL a fost identificat un deficit major în ceea ce privește accesul școlărilor la activități educaționale în afara curriculei școlare precum și la activități recreative, existând facilități de tip after-school doar la nivelul a 2 comune. (Conform datelor statistice avem următoarea situație: populația între 5-9 ani reprezintă 7,39% din populație (2.463 persoane); populația între 10-14 ani reprezintă 7,75% (2.584 persoane). Intervențiile în susținerea infrastructurii sociale de tip creșă și after-school și a acelei educaționale, de tip grădiniță, contribuie atât la diminuarea discriminării privind accesul pe piața muncii a femeilor, cât și creșterea nivelului de educație a minorităților și a populației rurale, conducând astfel la asigurarea egalității de șanse și evitarea segregării.

Spațiile de interes public (cum ar fi piețele comerciale, locurile de parcare, locuri de joacă pentru copii, piste de biciclete, terenuri de sport, parcurile neamenajate sau neîntreținute) slab dezvoltate limitează accesul populației la diverse servicii și activități recreative.

În majoritatea comunelor există cămine culturale, multe dintre ele însă se află într-o stare continuă de degradare, neputând oferi astfel, servicii culturale populației rurale, aspect ce se răsfrânge și asupra situației educaționale a acesteia. De asemenea, pe teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” au fost identificate numeroase obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare măsură supuse fenomenului de degradare. Din acest motiv satele nu reușesc să utilizeze cu succes aceste resurse unice în avantajul economic al populației;

Acoperirea redusă a rețelei de iluminat public, lipsa sistemelor de supraveghere, infrastructură insuficientă de valorificare a produselor locale, lipsa politicilor privind economisirea și conservarea energiei și utilizarea insuficientă a resurselor neconventionale constituie alte probleme majore identificate la nivelul teritoriului.

Măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.

Măsura contribuie la următoarele obiective de dezvoltare rurală al Reg(UE) nr.1305/2013:

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- asigurarea gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” prin amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
- îmbunătățirea infrastructurii educaționale și sociale destinata copiilor antepreșcolari și școlari;
- îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și prin instalarea sistemelor de supraveghere;
- îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic de uz public;
- valorificarea patrimoniului natural, cultural și istoric de pe teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” astfel încât acesta să contribuie la atragerea turiștilor în teritoriu și indirect la dezvoltarea economiei locale.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevazuta in art.5, Reg. (UE) nr.1305/2013:

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) 1305/2013 „Servicii de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 6B) „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, astfel:

Inovare:

Măsura contribuie la inovare la nivel local prin finanțarea unor servicii care nu există sau sunt deficitare în teritoriu, astfel având un element de noutate. Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii la scara mică și a serviciilor este esențial pentru dezvoltarea economică a teritoriul GAL. O infrastructură îmbunătățită permite afacerilor din acest spațiu să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri educaționale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.

Protecția mediului: măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin delimitarea activităților de protecție a mediului ca și criteriu de selecție a proiectelor. Astfel, doar proiectele care vor îndeplini anumite condiții de mediu (unele minime obligatorii, altele de punctaj la selecție) vor fi finanțate.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M7/6B ar putea fi complementară cu măsura M8/6B, în sensul ca beneficiarii directi ai masurii M7/6B, in speta comunele, sunt inclusi in categoria de beneficiari directi ai măsurii M8/6B.

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura contribuie la prioritatea P6, prioritate la care contribuie și măsurile M6/6A și M8/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

La proiectarea investițiilor cu construcții se impune luarea în considerare a caracteristicilor arhitecturale, de structură urbanistică și de peisaj. Se pune un mare accent la eficientizarea energetică a investițiilor prin utilizarea energiei regenerabile, acesta fiind un criteriu de selecție. Proiectele care au un impact micro-regional vor primi punctaj mai mare și beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislație UE: Directiva 2000/60/CE, Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 480/2014, Reg. (UE) nr. 808/2014;
- Legislație națională: Hotărârea Guvernului nr. 866/2008, Legea nr. 263/2007, Legea nr. 215/2001, Legea nr. 422/2001, Legea nr. 489/2006, Hotărârea de Guvern nr. 26/2000, PNDR 2014-2020

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Comunele și asociațiile acestora, definite conform legislației în vigoare;

Beneficiari indirecți:

- populația locală;
- întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu;
- ONG-uri din teritoriu.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv; Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile:

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural;
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile (în situația în care este vorba de clădiri publice);
- Înființarea, modernizarea, extinderea, amenajarea spațiilor publice de agrement pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete, baze sportive, bazin de inot etc);
- Înființare/ modernizare dispensar uman și dispensar veterinar;
- Înființare adapost pentru câini (padoc);
- Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale (de exemplu pe piețele locale)
- Renovarea/dotare clădirilor publice (ex.primării) și amenajări de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.;
- Înființarea și/sau extinderea rețelei publice de iluminat;
- Înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere;
- Achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru serviciile publice locale în cadrul primăriilor;
- Investiții în infrastructura rutieră de interes local și infrastructura de apă/apă uzată;
- Înființarea și/sau extinderea rețelei publice locale de alimentare cu gaze naturale;

- Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local, ca de exemplu: semnalizarea zonelor turistice, construcția și/sau modernizarea centrelor de informare turistică, crearea de sisteme de e-rezervare pentru serviciile turistice;
- Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural:
  - restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B;
  - restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B;
  - modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- grădinițele, creșele și infrastructura de tip „after-school” din incinta școlilor din mediul rural; cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane.

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul are sediul social pe raza teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei”;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția să se realizeze în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/ regională/ județeană/ locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- Solicitantul nu este înregistrat ca debitor la AFIR (pentru programele SAPARD/FEADR), caz în care trebuie să facă dovada achitării integrale a datoriei, precum și al dobânzilor, penalităților și majorărilor de întârziere;
- Solicitantul nu are un contract reziliat cu AFIR în ultimele 12 luni, dacă este reziliat din proprie inițiativă și în ultimele 24 de luni dacă este reziliat de către AFIR pentru nerespectarea prevederilor contractuale;
- Solicitantul nu se află într-o situație litigioasă cu AFIR, până la pronunțarea definitivă a instanței de judecată.
- Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.

8. Criterii de selecție

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite;
- Proiecte realizate în parteneriat;
- Proiecte cu impact micro-regional;
- Proiecte ce includ componente inovative;
- Proiecte ce includ componente de protejare a mediului (ex: exploatarea resurselor de energie regenerabilă)
- Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;

- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- Proiecte din comune cu grad de sărăcie ridicat;
- Proiectele care promovează investiții în scopul conservării specificului local și a moștenirii culturale.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de 100% pentru investiții negeneratoare de venit.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de comune sprijinite: 10
- Populația netă care beneficiază de servicii îmbunătățite: 48.223
- Numar de proiecte ce includ componente inovative: 2
- Număr de proiecte ce includ componente de protejare a mediului: 2.

FIȘA MĂSURII: Servicii sociale pentru comunitățile rurale marginalizate/cu risc de sărăcie/excluziune socială - CODUL Măsurii - M8/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA GENERALĂ A MĂSURII, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura are ca scop promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în comunitățile marginalizate, cu accent asupra celor cu populație aparținând minorității roma, de pe teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”.

La nivelul teritoriului acoperit de GAL „Arcul Târgoviștei” au fost identificate o serie de puncte slabe în ceea ce privește problema comunităților marginalizate/cu risc de sărăcie/excluziune socială:

Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” sunt grupată în următoarele categorii:

- Adulți (ex. șomeri, inactivi, persoane cu un nivel scăzut de educație etc): pentru persoanele de vârstă aptă de muncă, lipsa unui loc de muncă este principala cauză a sărăciei. În 2015, rata șomajului pentru populația activă cuprinsă între 15-64 de ani a fost de 3,9%.
- Persoane vârstnice aflate în situații de dependență: În 2015, numărul pensionarilor din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” a fost de 7.711 persoane, majoritatea având venituri extrem de reduse;
- Persoane aparținând minorității rome: Populația de etnie roma este reprezentată de 2.075 persoane, reprezentând 4,3% din populația GAL. Două treimi din membrii comunității romilor trăiesc în sărăcie și mai mult de jumătate dintre ei sunt expuși la sărăcie extremă. Persoanele sunt concentrate cu preponderența în localitățile Ludești și Dragomirești;
- Persoane cu dizabilitați;
- Copii care trăiesc în comunități marginalizate: una dintre categoriile cele mai afectate de sărăcie sunt copiii și tinerii. În anul 2015, populația GAL era formată din 7.117 persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, reprezentând 14,78% din populație. Aproximativ 30% din copii trăiau în sărăcie extremă, copiii de etnie roma fiind cei mai afectați. În cazul acestora se observa o rată scăzută de frecvență școlară în ciclul primar și secundar. Principala cauză a abandonului școlar, identificat atât de școală cât și de familie este cea economică.

Un alt punct slab identificat la nivelul teritoriului este acela că persoanele de etnie romă înregistrate, care nu sunt deservite de nici un expert pe problemele romilor - prin înființarea unor infrastructuri care vor facilita integrarea persoanelor de etnie romă în comunitățile locale se vor atrage experți pe problemele romilor în teritoriu, astfel această comunitate având acces la expertiză.

Serviciile sociale la nivel teritoriului GAL sunt foarte slab dezvoltate. În zona GAL a fost identificată nevoia unei abordări integrate în vederea îmbunătățirii nivelului de educație, a capacității de inserție profesională și a accesului la piața muncii, precum și a accesului la infrastructură de bază de calitate, precum și la creșterea accesului la servicii medicale de calitate a grupurilor vulnerabile, inclusiv roma. GAL „Arcul Târgoviștei” va lansa cu prioritate apelul de selecție pentru proiectele de infrastructură socială.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg(UE) nr.1305/2013: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice/locale ale măsurii sunt:

- facilitarea accesului la servicii de bază a grupurilor minoritare și vulnerabile izolării/excluziunii sociale, prin dezvoltarea unor instrumente de integrare socială și economică;
- reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile rurale marginalizate (roma și non-roma), cu accent pe cele cu populație aparținând minorității roma.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) 1305/2013 „Servicii de baza și reinnoirea satelor în zonele rurale”.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 6B): „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”

Măsura are 2 direcții principale prin care va contribui la P6 și DI 6b:

- Prima direcție a măsurii este facilitarea în comunitatea locală și pe piața muncii a adulților din grupurile vulnerabile. Acest lucru se va realiza prin intermediul unor structuri de integrare socio-economică care se vor focaliza pe perfecționarea adulților pentru a-i ajuta să se integreze pe piața muncii și în comunitatea locală.
- Cealaltă direcție a măsurii este facilitarea în comunitatea locală a copiilor din aceste grupuri vulnerabile, cu focalizare pe educație. La nivelul întregii Uniuni Europene, în mediu rural există probleme legate de sporul natural negativ, îmbătrânirea generală a populației și a accesul slab la educație în mediul rural. Excepția de la problema demografică este persistentă în unul dintre aceste grupuri vulnerabile, și anume comunitățile de etnie romă. Însă în ceea ce privește educația, aceleași comunități de etnie romă se confruntă cel mai tare cu problema. Din acest punct de vedere, această direcție a măsurii vine să potențeze o oportunitate (numărul mare de copii) și să estompeze o slăbiciune (accesul dificil la educație).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, astfel:

Inovare:

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale. În contextul prezentei măsurii, temele de inovare socială ar putea implica (exemple):

- crearea și consolidarea de parteneriate relevante pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate/ persoanele aflate în risc de sărăcie/ persoane aparținând grupurilor vulnerabile;
- identificarea unor soluții practice, viabile, inovative de a răspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici a nivel național sau din alte SM;
- metode inovative de implicare activă a membrilor comunității la operațiunile sprijinite, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din societate/ etnice;

- valorificarea oportunităților locale în identificarea soluțiilor propuse; activități și inițiative care vizează promovarea egalității de șanse, non-discriminarea etc.

De asemenea, măsura contribuie la inovare la nivel local prin finanțarea unor tipuri de infrastructură și servicii care nu există în teritoriu, astfel având un element de noutate. Având în vedere lipsa unor infrastructuri sociale în teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei”, fiecare proiect va fi inovativ. De asemenea, pentru a combate riscul excluziunii sociale, proiectele vor avea obligatoriu componente care să combată segregarea, precum încurajarea participării întregii comunități la activitățile din cadrul proiectului.

Protecția mediului: măsura contribuie la acest obiectiv transversal prin încurajarea unor proiecte a care să aibă un impact cât mai scăzut asupra mediului înconjurător (dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă, un management corespunzător al deșeurilor, utilizarea unor materiale corespunzătoare și prietenoase cu mediul înconjurător).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M8/6B ar putea fi complementară cu măsura M7/6B, în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii M8/6B, în sfera comunelor, sunt incluși în categoria de beneficiari direcți ai măsurii M7/6B.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura contribuie la prioritatea P6, prioritate la care contribuie și măsura M6/6A și M7/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii este dată de mai multe aspecte:

- Dezvoltarea capacității resursei umane în ceea ce privește furnizarea de servicii sociale: prin implementarea proiectelor din această măsură se vor crea echipe specializate și eficiente care să furnizeze servicii sociale în teritoriu, ceea ce va facilita dezvoltarea acestora pe orizontală (extinderea în alte locații) sau pe verticală (diversificarea serviciilor sociale, combaterea altor probleme etc.)
- Diversificarea activităților din teritoriu: înființarea și funcționarea infrastructurilor sociale va duce automat la nevoia de anumite bunuri și servicii pentru ele. Furnizarea acestora de la nivel local este un element de valoare adăugată care nu trebuie ignorat. Mai mult, în cazul în care infrastructurile sociale dezvoltă o activitate lucrativă din punct de vedere economic, acestea vor funcționa ca un catalizator local pentru alte afaceri situate mai sus sau mai jos pe lanțul valoric.
- Dezvoltarea unui teritoriu cu o identitate locală mai omogenă și puternică: prin favorizarea incluziunii sociale, grupurile cultural-etnice care alcătuiesc teritoriul vor interacționa și colabora (astfel lucrând pe lucrurile pe care le au în comun), întărindu-se ideea de o singură comunitate și de identitate locală.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislație UE: Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013;
- Legislație națională: Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, Legea nr. 219/2015 privind economia socială, Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- 1. Furnizori publici de servicii sociale: structurile specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună; autoritățile administrației publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea

sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari; unitățile sanitare, unitățile de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

- 2. Furnizorii privati: organizațiile neguvernamentale, respectiv asociațiile și fundațiile, inclusiv GAL; cultele recunoscute de lege; persoanele fizice autorizate în condițiile legii; filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare; operatorii economici cu scop lucrativ, pentru toate categoriile de servicii sociale organizate în condițiile legii, cu excepția celor prevăzute în Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, la art. 73 alin. (2) lit. a) și c), la art. 77 și 78, precum și a celor prevăzute la art. 83.
- 3. Parteneriat între autoritatea publică locală (APL) și un furnizor de servicii sociale

Beneficiari indirecti:

- persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială în care există populație aparținând minorității roma;
- persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială (comunități non -roma)
- personalul din cadrul serviciilor create/dezvoltate de la nivelul comunității;
- ONG-uri din teritoriu care vor avea activități de asistență socială în centrele comunitare multifuncționale.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv; Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile: Înființarea, modernizarea și/sau dotarea centrelor comunitare pentru servicii sociale.

În cadrul centrelor comunitare vor fi asigurate următoarele servicii:

1. măsuri în domeniul ocupării (ex. consiliere, orientare, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, subvenționarea angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând acestor categorii, participarea la programe de ucenicie și stagii, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu etc)
2. măsuri de sprijinire a dezvoltării/ furnizării de servicii (sociale/ socio-medicale/ medico-socio-educative)
3. măsuri din cel puțin două din următoarele domenii:
  - educație (ex. educația timpurie de nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii)
  - asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul), de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/servicii sociale)
  - în situația în care la nivelul comunității marginalizate există populație aparținând minorității roma, măsuri în domeniul combaterii discriminării sau a segregării (prin promovarea multiculturalismului, adresate, în egală măsură, etnicilor romi, cât și non-romi: campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniu, inclusiv implicarea activă/voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care

se confruntă comunitatea) pentru intervențiile destinate comunităților marginalizate în care există persoane aparținând minorității rome.

Toate serviciile oferite prin aceste proiecte vor fi gratuite și accesibile tuturor persoanelor din teritoriu, nediscriminatoriu pe baza niciunui criteriu.

Acțiuni neeligibile: Prin această măsură nu sunt eligibile proiectele generatoare de venituri, cu excepția celor de utilitate publică. Entitățile private pot implementa proiecte, însă rezultatul acestora nu poate genera venit. De asemenea, prin această măsură nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial.

Notă: Tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, nr. 807/2014, nr. 808/2014, prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-masurii 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul are sediul social/punct de lucru pe raza teritoriului GAL „Arcul Târgoviștei”;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea sustenabilității investiției;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția să se realizeze în teritoriul GAL „Arcul Targovistei”;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/ regională/ județeană/ locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia
- Activitățile propuse nu vor avea ca efect crearea de servicii sau zone segregate. Oferirea de servicii sociale au scopul de a îmbunătăți calitatea vieții în comunitățile dezavantajate; dacă aceste servicii însă au ca efect separarea/izolarea grupului vulnerabil de restul societății atunci intervenția încalcă principiul non-segregării și nu este eligibilă. Îmbunătățirea serviciilor de educație și a infrastructurii în comunitățile marginalizate (în special în cele de romi) constituie o prioritate, însă, în cazul în care comunitatea este segregată, investițiile de genul acesta trebuie însoțite de investiții care să conducă la crearea sau întărirea relației între grupul vulnerabil și comunitatea majoritară, prin desfășurarea de activități comune, ideal în spațiile/ facilitățile amenajate prin investiții din proiect. Dacă în comunitate există deja zone sau servicii segregate, aplicantul va explica care sunt activitățile din proiect care duc la desegregare și cum anume aceste măsuri vor produce desegregarea. Sunt considerate ca activități de desegregare:
  - activitățile care au ca scop reducerea sau dispariția decalajului care ține de existența/ calitatea serviciilor;
  - activitățile care au ca scop micșorarea/ dispariția distanței fizice între comunitatea marginalizată și restul comunității
  - activitățile desfășurate în comun de membrii grupului vulnerabil segregat și ai comunității majoritare cu scopul de a îmbunătăți relația dintre cele două comunități
  - trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale; beneficiarii măsurilor de finanțare a infrastructurii sociale trebuie să asigure sustenabilitatea proiectelor din surse proprii sau prin obținerea finanțării în cadrul Axei 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU;
  - Solicitantul nu a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii.

8. Criterii de selecție

- Întreținerea și asigurarea funcționării centrului comunitar multifuncțional în parteneriat (de ex. cu alte comune, ONG-uri);
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- Abordări integrate, evitarea unor măsuri disparate, mono-sectoriale, a caror eficacitate ar putea fi diminuată în lipsa unor măsuri eficiente de acompaniere a măsurilor principale; evitarea neajunsurilor legate de o insuficientă adaptare la specificul local al nevoilor grupurilor aflate în risc de sărăcie/ al comunităților marginalizate;
- Relevanța proiectului: finanțarea unor proiecte elaborate în baza nevoilor concrete ale comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, identificate în cadrul analizei la nivel de comunitate magnitudinea problemei; cu cât problema se manifestă în rândul unui număr mai mare de persoane, cu atât punctajul pentru acest criteriu este mai mare;
- Sustenabilitate: potențialul de continuare a activității după finalizarea proiectului. Se impune ca ulterior finanțării proiectelor de infrastructură socială, beneficiarul să asigure sustenabilitatea proiectului din surse proprii/alte surse de finanțare. Deoarece proiectele nu sunt generatoare de venit, se va analiza maniera în care solicitantul finanțării va asigura continuitatea proiectului - identificarea unor surse de finanțare ulterioare realiste, realizarea unor investiții care vor necesita costuri cât mai mici de mentenanță și administrare (dacă este cazul); se recomandă Programul Operational Capital Uman 2014-2020, Obiectivul Specific 5.2.
- Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;
- Inovare: dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale
- Mediu și climă: ex: dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă, un management corespunzător al deșeurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de comune sprijinite: 1
- Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 50
- Număr de locuri de muncă nou create: 1
- Număr de proiecte ce includ componente inovative: 1
- Număr de proiecte ce includ componente de protecție a mediului: 1.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL „Arcul Târgoviștei” se află în contextul strategic de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene și se aliniază la toate principiile și cerințele de dezvoltare specificate în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 Guvernul României, Strategia de Dezvoltare Rurală a României 2014-2020, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, Planul de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014-2020, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Dâmbovița 2012-2020.

Complementaritate cu politicile și obiectivele Uniunii Europene - Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020 este agenda comună a UE pentru perioada 2010-2020. Se pune accentul pe o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, care poate depăși slăbiciunile structurale din economie a Europei, pentru a îmbunătăți competitivitatea și productivitatea și a susține o economie socială de piață durabilă. Strategia GAL „Arcul Târgoviștei” este conformă cu prioritățile Uniunii Europene și în special cu cele referitoare la:

- Ocuparea forței de muncă: creșterea ratei ocupării forței de muncă în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani;
- Schimbări climatice și energetice: reducerea emisiilor de gaze poluante cu efect de sera, creșterea ponderii surselor de energie neconvenționale și a celor regenerabile, creșterea eficienței energetice;
- Educație: reducerea abandonului școlar, creșterea ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației; încurajarea și susținerea procesului de învățare și formare de-a lungul vieții în vederea îmbunătățirii competențelor;
- Sărăcia și excluziunea socială: reducerea numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

Complementaritate cu politicile și obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

Strategia GAL „Arcul Târgoviștei” a fost realizată în conformitate cu prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030. Prioritățile strategice ale Strategiei Naționale la care strategia GAL își aduce contribuția sunt următoarele:

- Schimbările climatice și energia curată: Prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de sera, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile;
- Conservarea și gestionarea resurselor naturale: Îmbunătățirea gestionării resurselor naturale și evitarea exploatării lor excesive, recunoașterea valorii serviciilor furnizate de ecosisteme.
- Incluziunea socială, demografia și migrația: Crearea unei societăți bazate pe incluziune socială prin luarea în considerare a solidarității între generații și în interiorul lor și asigurarea creșterii calității vieții cetățenilor ca o condiție a bunăstării individuale durabile.
- Educație și formare profesională: Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea oportunității sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă.

Complementaritate cu politicile și obiectivele Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL „Arcul Târgoviștei” contribuie la obiectivele de dezvoltare rurală ale PNDR 2014-2020, inclusiv la obiectivele transversale: mediu și climă, inovare, obiective care transpar totodată la nivelul obiectivelor și priorităților UE enumerate mai sus.

Inovarea este unul dintre elementele principale ale abordării LEADER prin alocarea financiară 2014-2020. GAL „Arcul Târgoviștei” va încuraja proiectele inovative ce sunt în acord cu obiectivele, prioritățile și obiectivele de dezvoltare locală ale comunității. În materie de priorități naționale de dezvoltare rurală propuse prin PNDR, strategia GAL „Arcul Târgoviștei” este complementară cu acestea prin toate cele 8 măsuri stabilite. Prioritățile PNDR pentru perioada de programare 2014-2020 se referă la:

- Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;
- Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;
- Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural;
- Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;
- Îmbunătățirea calității vieții și combaterea sărăciei și excluderii sociale.

Complementaritate cu politicile și obiectivele Planului de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014-2020

Obiectivul strategic general al Planului de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014-2020 este stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi. Obiectivul implică asigurarea unui standard de viață ridicat, prin creștere și dezvoltare economică, socială și teritorială echilibrată, bazată pe inovare, utilizarea eficientă a resurselor și favorabilă incluziunii sociale.

Prioritățile strategice ale Planului de Dezvoltare Regională la care strategia GAL își aduce contribuția sunt următoarele:

- Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
- Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării - dezvoltării - inovării;
- Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;
- Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
- Îmbunătățirea accesului la asistența medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
- Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

Complementaritate cu politicile și obiectivele Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița 2012-2020

Obiectivele strategice ale Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița 2012-2020 la care strategia GAL își aduce contribuția sunt următoarele:

- Consolidarea economiei dâmbovițene, incluzând relațiile funcționale cu județele vecine și Zona Metropolitană București prin:
  - stimularea dezvoltării infrastructurii de producere a energiilor regenerabile;
  - sprijin operativ și proactiv al autorităților pentru susținerea dezvoltării mediului privat;
  - facilitarea interacțiunii cu agenți economici din județ și zonele funcționale cu județe vecine.
- Dezvoltarea turismului, ca sector cu potențial aport semnificativ la creșterea economică a județului, respectiv dezvoltarea ofertei turistice a județului, în acord cu principiile dezvoltării durabile. Acest obiectiv se referă la:
  - sporirea diversității ofertei de produse și servicii turistice din județ pentru prelungirea duratei sederii și a veniturilor încasate din turism;
  - sprijinirea calității serviciilor turistice, ca element de diferențiere față de alte destinații turistice;
  - asigurarea protecției mediului și a calității peisajului natural și antropic, ca element de atracție turistică de bază;
  - protecția și valorificarea patrimoniului cultural și arhitectural al județului;
- Creșterea performanței sectorului agro-alimentar pentru plasarea ca principal furnizor de produse perisabile pentru Regiunea Sud-Muntenia. Acest obiectiv se referă la:
  - Consolidarea grupurilor de producători de legume și fructe din județul Dâmbovița;
  - Reducerea costurilor de tranzacție asociate cu piața funciara;
  - Crearea brand-urilor alimentare dâmbovitene;
  - Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a sectorului agro alimentară (irigații și îmbunătățiri funciare, capacități de stocare-depozitare, etc.)
- Creșterea calității vieții pentru locuitorii județului Dâmbovița. Acest obiectiv se referă la:
  - Dezvoltarea serviciilor publice de bază în mediul rural;
  - Sporirea accesului la servicii publice pentru grupuri vulnerabile și în zone critice, Investiții în infrastructura pentru zone defavorizate și grupuri vulnerabile.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de actiune

GAL "Arcul Târgoviștei" va implementa strategia de dezvoltare locală după următorul plan de acțiune:

A1: Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție

Responsabil activitate: Manager GAL, animator

Descriere activitate: Această activitate presupune pregătirea unei proceduri de lucru coerente în vederea lansării cererilor de propuneri de proiecte în vederea asigurării egalității de șanse și a transparenței procesului, elaborare unui set de documente aferent fiecărei lansări de proiecte și lansarea apelului de proiecte. Pentru fiecare an de implementare ce succede semnării deciziei de finanțare, GAL va elabora un Calendar estimativ al lansării măsurilor prevăzute în SDL.

Măsura M8/6B Servicii sociale pentru comunitățile rurale marginalizate/cu risc de sărăcie/excluziune socială va fi lansată cu prioritate, în primul an de implementare. GAL va stabili totodată o durată aproximativă de 60 de zile calendaristice, timp în care va fi deschisă sesiunea.

Tipuri de cheltuieli asociate activității: Cheltuieli cu plata personalului angajat, cheltuieli cu chiria și întreținerea sediului, cheltuieli cu mobilier, aparatură, materiale consumabile, cheltuieli cu utilizarea unui mijloc de transport; cheltuieli cu servicii externalizate;

Resurse materiale: sediu utilat și dotat cu mobilier corespunzător, aparatură IT, materiale consumabil, mijloc de transport, combustibil etc;

A2: Animarea teritoriului:

Responsabil activitate: Angajat cu responsabilitati in animarea teritoriului, Manager GAL, Servicii externalizate de conceperea designului grafic și editare a materialelor;

Descriere activitate: Lansarea efectivă a măsurilor prevăzute în SDL va fi precedată de o perioadă în care GAL va realiza activitățile specifice de animare. Activitățile de animare se vor derula însă pe întreaga perioadă a anului de implementare prin responsabilii cu animarea teritoriului din cadrul echipei GAL, care vor utiliza diferite mijloace precum: materiale de promovare de tipul pliante, afișe, roll-up-uri sau bannere, întâlniri și discuții cu potențialii beneficiari, publicarea conținutului apelului de selecție în presă și pe pagina web a GAL.

Tipuri de cheltuieli asociate: Cheltuieli cu plata personalului angajat în activitatea de animare, cheltuieli pentru designul grafic și editarea materialelor de promovare sau publicarea în presă a apelurilor de selecție/ materialelor de furnizare a informației, cheltuieli cu utilizarea unui mijloc de transport, cheltuieli cu combustibilul, cheltuieli cu materiale consumabile, cheltuieli cu consultanți externi;

Resurse materiale: mijloc de transport, combustibil, materiale consumabile;

A3: Analiza, evaluarea și selecția proiectelor:

Responsabil activitate: Responsabil cu verificarea, evaluarea si selectia proiectelor /Servicii externalizate, Comitetul de Selecție, Manager GAL

Descriere activitate: Pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse de beneficiari în cadrul apelurilor de selecție, GAL "Arcul Târgoviștei" intenționează să aloce o perioadă de aproximativ 30 de zile. Proiectele vor fi evaluate de către responsabilii angajați în acest sens și dacă va fi cazul de consultanți externi, iar selecția se va realiza prin întrunirea Comitetului de Selecție. Vor fi selectate acele proiecte care corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL. Proiectele selectate de către GAL vor fi transmise la OJFIR

pentru verificări suplimentare. Contractul de finanțare se va semna între beneficiar și CRFIR.

Tipuri de cheltuieli asociate activității: cheltuieli cu plata personalului angajat în activitatea de evaluare a proiectelor, cheltuieli cu chiria și întreținerea sediului, cheltuieli cu mobilier, aparatură, materiale consumabile, cheltuieli cu consultanți externi, cheltuieli cu instruirea personalului propriu, cheltuieli financiar-contabile;

Resurse materiale: Responsabilii cooptați în această activitate vor avea la dispoziție un sediu închiriat, utilat și dotat, cu mai multe birouri, astfel încât să fie permisă îndeplinirea corectă a sarcinilor lor și atingerea obiectivelor SDL. Dotările de la sediu se referă la mobilier corespunzător, aparatură IT achiziționată de tipul calculatoare, imprimantă, scanner, videoproiector, flipchart, materiale consumabile precum topuri de hârtie, obiecte de scris, dosare și bibliorafturi, alte instrumente necesare desfășurării activităților cotidiene ale GAL. Pentru întâlnirile Comitetului de Selecție și ale organelor de conducere ale asociației, se va avea în vedere alocarea unei săli suficient de mari, dotată cu masă și scaune.

A4: Monitorizarea, evaluarea și controlul implementării strategiei

Responsabil activitate: Responsabili cu activitățile de monitorizare, Responsabil cu activitățile de evaluare și control, Manager GAL;

Descriere activitate: Pe parcursul întregului an de implementare, GAL "Arcul Târgoviștei" va derula activități de monitorizare, evaluare și control prin responsabilii angajați și consultanți externi, dacă va fi cazul. Aceste activități se vor desfășura continuu și vor implica deplasări în teritoriu și vizite la locul de implementare a proiectelor, dar și elaborarea unor documente punctuale. Prin urmare, angajații vor dispune de mijloc de transport și combustibil necesar și de orice alte materiale consumabile utile.

Tipuri de cheltuieli asociate activității: Cheltuieli cu plata personalului angajat, cheltuieli cu chiria și întreținerea sediului, cheltuieli cu mobilier, aparatură, materiale consumabile, cheltuieli cu utilizarea unui mijloc de transport, cheltuieli cu combustibilul;

Resurse materiale: mijloc de transport, combustibil, materiale consumabile;

A5: Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate

Responsabil activitate: Responsabil cu verificarea cererilor de plata /Servicii externalizate, Manager GAL

Descriere activitate: GAL va avea atribuții în verificarea conformității cererilor de plata ale beneficiarilor proiectelor selectate, cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar.

Tipuri de cheltuieli asociate activității: cheltuieli cu plata personalului angajat pentru realizarea activității, cheltuieli cu chiria și întreținerea sediului, cheltuieli cu mobilier, aparatură, materiale consumabile;

Resurse materiale: sediu utilat și dotat cu mobilier corespunzător, aparatură IT, materiale consumabile etc;

A6: Intocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare

Responsabil activitate: Manager GAL, Responsabil financiar, Servicii externalizate;

Tipuri de cheltuieli asociate activității: cheltuieli cu plata personalului angajat, cheltuieli cu chiria și întreținerea sediului, cheltuieli cu mobilier, aparatură, materiale consumabile, cheltuieli cu consultanți externi, cheltuieli cu instruirea personalului propriu, cheltuieli financiar-contabile, cheltuieli cu utilizarea unui mijloc de transport, cheltuieli cu combustibilul; cheltuieli cu serviciile externalizate;

Resurse materiale: sediu utilat și dotat cu mobilier corespunzător, aparatură IT, materiale consumabile etc.

Calendarul estimativ al activităților este prezentat in tabelul de mai jos:

Activitate /Semestru	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A1															
A2															
A3															
A4															
A5															
A6															

Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse vor fi alcătuite din:

- Bugetul alocat costurilor de funcționare GAL;
- Resurse externe: cotizațiile membrilor; donații, sponsorizări;

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

La elaborarea SDL, comunitatea locală a fost implicată după cum urmează:

1. Identificarea persoanelor-resursă din fiecare comună din teritoriul acoperit de GAL care ar putea oferi informații prețioase necesare elaborării strategiei de dezvoltare locală. Este important ca, pe lângă reprezentanți ai administrației publice locale și ai instituțiilor publice relevante, la elaborarea strategiei să fie implicați și reprezentanți ai sectorului privat și ai cetățenilor localităților membre GAL. Astfel, persoanele-resursă au fost identificate ca fiind, de pe o parte primarii și reprezentanții altor instituții publice relevante și pe de altă parte agenți economici reprezentativi și organizații cu activitate în zonă.

2. Acțiuni de animare a teritoriului prin distribuirea de materiale informative: În cadrul acestei activități au fost realizate 10 acțiuni de animare a teritoriului, câte una la nivelul fiecărei UAT component, în cadrul cărora au fost distribuite o serie de materiale informative: 9.000 pliante, 100 afișe, 11 roll up-uri și 10 bannere. Aceste materiale au corespuns: nevoilor de informare privind formarea unui grup de acțiune locală; nevoilor de cunoaștere privind funcționarea unui grup de acțiune locală; conștientizării actorilor locali cu privire la starea economico-socială a zonei în care trăiesc, măsurilor strategice pe care le pot concretiza prin implementarea programului LEADER, dificultăților pe care le au de rezolvat și oportunitățile pe care se pot baza și pe care le pot fructifica; nevoilor de sensibilizare a actorilor locali în scopul implementării unui potențial grup de acțiune locală: pe de o parte, informarea și formarea privind programul LEADER iar pe de altă parte transmiterea informațiilor și cunoștințelor despre acțiuni concrete întreprinse în zonele rurale.

3. Întâlniri de informare/consultare la nivelul fiecărei UAT din cadrul teritoriului GAL: Au fost organizate 10 întâlniri de informare/consultare. La fiecare din cele 10 întâlniri au participat câte 25 de actori locali (cu respectarea criteriilor legate de egalitatea de șanse, reprezentarea echilibrată a tinerilor și femeilor, grupurilor defavorizate). Scopul acestor întâlniri a fost atragerea potențialilor actori reprezentativi pe scena dezbaterilor publice și implicarea acestora în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, dezvoltarea unor canale de comunicare eficiente pentru informarea cetățenilor cu privire la implementarea SDL, identificarea necesităților și culegerea de idei pentru elaborarea strategiei. Practic scopul principal al acestor întâlniri a fost: cunoașterea situației teritoriale în diverse zone tematice și plecând din acest punct elaborarea analizei SWOT și identificarea viziunilor actorilor locali. Aceste viziuni s-au referit la aspecte prioritare care trebuie abordate și a beneficiilor care pot fi obținute ca urmare a implementării SDL. De asemenea, în cadrul acestor întâlniri s-a realizat și activitatea de consultare prin intermediul unor chestionare aplicate participanților. Acest proces a permis locuitorilor să se pronunțe cu privire la activitățile pe care le considera că fiind prioritare. Aceste metode de interacțiune cu populația rurală au dus la implicarea actorilor locali în pregătirea SDL și s-a analizat progresul înregistrat, discutându-se despre constrângerile întâmpinate.

4. Întâlniri ale partenerilor la nivelul teritoriului: Au fost realizate 3 grupuri de lucru, la care au fost prezenți reprezentanți desemnați ai fiecărui partener semnatar al acordului de parteneriat și alte persoane în calitate de invitați, aproximativ 50 de persoane la fiecare întâlnire. În cadrul acestor grupuri de lucru s-au discutat următoarele aspecte: analiza diagnostic a teritoriului, formularea unui set de priorități strategice și măsuri;

discutarea analizei SWOT; validarea strategiei. La fiecare din cele 3 întâlniri, în prima parte au fost prezentate analiza diagnostic, analiza SWOT, metodologia de lucru pentru identificarea priorităților și prioritățile și măsurile identificate de către consultanți, iar în cadrul ultimei întâlniri strategia în ansamblu. În partea a doua a fiecărei întâlniri, s-au purtat discuții asupra acestora, lăsând o perioadă pentru că fiecare partener să aducă completări/modificări documentelor prezentate. Așadar, în elaborarea SDL, consultarea actorilor locali a ținut cont de: regulă participării, prin diverse mijloace obținându-se opinia populației și tuturor entităților cu privire la posibilele direcții de dezvoltare ale zonei și diseminarea progresului înregistrat și a constrângerilor întâmpinate.

Au fost utilizate următoarele metode de consultare: chestionare adresate actorilor locali, întâlniri, grupuri de lucru. Obiectivele au fost obținerea de informații calitative de prima mână cu privire la situația teritoriului analizat, problemele sale cele mai grave, cât și posibilele soluții și propuneri pentru viitor, iar participanții au fost reprezentanți ai instituțiilor și actori cheie din teritoriu care să poată aduce o viziune reală cu privire la situația localităților și a activităților concrete.

Partea cantitativă a diagnosticului strategic s-a realizat prin intermediul analizei unui ansamblu de indicatori de statistică din teritoriu, ca de exemplu: suprafață, terenuri în funcție de categoria de utilizare, rata șomajului, nivelul de studii, rata migrației etc. Analiza acestor indicatori de statistică, clasificați pe zone tematice și macrovariabile a permis conturarea unui tablou general al situației din teritoriul GAL „Arcul Târgoviștei” în termeni cantitativi, oferind specialiștilor GAL date fundamentale pentru obținerea unor concluzii cu privire la situația teritoriului.

Pentru diagnosticul calitativ al zonei s-a pornit de la informația obținută în cadrul diferitelor procese participative. În urma corelării acestor informații primare atât cantitative cât și calitative s-au sintetizat principalele elemente ale analizelor anterioare, retractându-se analiza SWOT. Scopul acestei analize a fost, pe de o parte de a evidenția principalele elemente ale diagnosticului, iar pe de altă parte a servi ca punct de plecare în etapa de elaborare a strategiei.

În acest sens atașam ca și anexă: liste de prezenta ale intalnirilor, model chestionar, poze de la intalniri.

Precizam ca în etape de animare și elaborare a SDL s-a asigurat egalitatea dintre bărbați și femei și nu au existat discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnica, religie sau convingeri, handicap, vârsta sau orientare sexuală.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Pentru desfășurarea eficientă a activităților specifice, la nivelul GAL “Arcul Târgoviștei” se va constitui o echipă tehnică de implementare a SDL. Această echipă va fi formată din cel puțin 3 membri, după cum urmează:

- manager (responsabil administrativ)
- responsabil cu activitățile de monitorizare
- responsabil financiar (contabil)

Funcțiile de management, monitorizare și financiar vor fi îndeplinite de 3 persoane în baza unor contracte individuale de muncă de minim 4 ore.

GAL „Arcul Târgoviștei” va menține cei 3 angajați menționați mai sus, cu normă de muncă de minim 4 ore, cel puțin până la momentul contractării tuturor fondurilor alocate SDL, cu precizarea că funcțiile obligatorii trebuie să se asigure pe întreaga perioadă de implementare a SDL (2023).

În funcție de necesitățile întâmpinate în activitatea de implementare a SDL, vor mai fi cooptați:

- responsabili cu animarea teritoriului - Sarcini: realizarea activităților de animare pentru promovarea acțiunilor GAL;
- responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor - Sarcini: conformitatea și eligibilitatea proiectelor depuse în cadrul GAL;
- responsabil cu verificarea cererilor de plată - Sarcini: evaluarea conformității cererilor de plată;
- responsabil cu evaluarea și controlul implementării SDL - Sarcini: evaluarea și controlul implementării SDL;
- consultanți externi în funcție de necesități pentru bună desfășurare a activităților GAL.

O persoană angajată cu contract de muncă va putea îndeplini două funcții administrative, având câte jumătate de normă pentru fiecare funcție. Pentru fiecare funcție administrativă aferentă unei norme, vor fi evidențiate sarcini/fise de post separate. Organigramă și fișele de post sunt prezentate în Anexa 8.

În funcție de exigențe vor fi contractați consultanți externi pe perioadă determinată cu competențe specifice dobândite în agricultură (pentru proiectele care impun intervenții în agricultură), inginerie (pentru proiectele care prevăd construcții sau infrastructură), turism (pentru proiectele care privesc dezvoltare turismului), dezvoltare rurală, transversale pentru toate tipurile de proiecte (management de proiect, achiziții) etc. Așadar, se are în vedere că GAL “Arcul Târgoviștei” să dispună de personalul necesar pentru îndeplinirea cu succes a obiectivelor propuse în cadrul SDL. Resursele umane de care va dispune vor ajuta la punerea în practică a obiectivelor stabilite prin utilizarea eficientă a resurselor financiare, materiale, instituționale, prin modul în care își vor pune capacitățile intelectuale și creative în slujba îndeplinirii sarcinilor. Modalitatea de contractare a personalului, atât a celui permanent, angajat cu contract de muncă, cât și a celui ocazional, angajat pe bază de contract de prestări servicii, va fi stabilită de către GAL, intern, garantându-se în ambele cazuri egalitatea de tratament, publicitatea și concurența. Vor fi stabilite totodată criteriile de selecție a personalului, punându-se accent pe capacitatea, experiența și pregătirea profesională a candidaților. Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese

Grupul de Acțiune Locală, beneficiar al inițiativei Leader, are sarcina de a elabora strategia de dezvoltare locală și este responsabil de implementarea sa. Astfel, GAL "Arcul Târgoviștei" este responsabil pentru administrarea și implementarea SDL în mod eficient, eficace și corect, în raport cu obiectivele acesteia.

Prin urmare, pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, GAL preia funcțiile administrative principale, respectiv:

- animarea teritoriului

Scopul animării îl reprezintă conștientizarea opiniei publice asupra activităților și oportunităților oferite de GAL, a potențialilor beneficiari, în vederea accesării fondurilor europene destinate dezvoltării rurale și în ceea ce privește conținutul măsurilor. GAL "Arcul Târgoviștei", prin responsabilii cu animarea teritoriului, va pune la dispoziția potențialilor beneficiari și populației în general informații privind fluxul accesării fondurilor de dezvoltare rurală, ce va include: tipurile de investiții eligibile, categoriile de beneficiari, plafoanele maxime alocate, condițiile de eligibilitate, procedurile administrative legate de accesul la finanțare, procedura de examinare a cererilor de finanțare, criteriile de selecție a proiectelor precum și date de contact, iar, la sfârșitul implementării, rezultatele obținute și sumele cheltuite. Comunicarea va fi clară, concisă, adaptată publicului țintă și coerentă, pe durata întregii perioade de implementare a SDL. Activitățile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și vor fi proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului. GAL va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor: întâlniri și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet, inclusiv prin intermediul membrilor GAL.

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL

GAL „Arcul Târgoviștei” va organiza apel de selecție de proiecte pentru fiecare dintre măsurile prevăzute în SDL, prin aprobarea și după cum stabilesc organele de decizie. Responsabilii cu animarea vor asigura publicitatea apelului prin diferite mijloace media atât în teritoriu cât și la nivel instituțional, al forurilor superioare care urmăresc și sunt implicate în activitatea GAL. Apelul de selecție se va lansa în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea proiectelor. Textul apelului de selecție va face referire la următoarele aspecte: data lansării apelului de selecție; data limita de depunere a proiectelor; locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele; fondul disponibil - suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect; componenta Comitetului de Selecție a proiectelor, menționându-se, de asemenea, numărul membrilor Comitetului de Selecție și apartenența acestora la unul dintre sectoarele public, privat și societatea civilă, precum și spațiul rural sau urban; modalitatea de desfășurare a procesului de selecție a proiectelor cu publicarea Raportului de Selecție Intermediar, primirea contestațiilor și soluționarea acestora, elaborarea și publicarea Raportului Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, publicarea Raportului de Selecție Final; documentele justificative pe care trebuie să le depună solicitantul odată cu depunerea proiectului; cerințele de conformitate și eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul; descrierea criteriilor de selecție și punctajul acordat pentru fiecare criteriu; data și modul de anunțare a rezultatelor; datele de contact a GAL unde solicitanții pot obține informații detaliate. De asemenea, în apelul de selecție se va menționa că, dacă au rămas bani nealocați pe proiecte în respectiva sesiune, se poate redeschide o altă sesiune de aplicare, imediat sau după o anumită perioadă de timp.

- analiza, evaluarea și selecția proiectelor

Personalul GAL va verifica conformitatea proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate în conformitate cu cerințele impuse pentru fiecare măsură în scopul căreia se încadrează proiectul depus. Selecția proiectelor va fi efectuată de GAL prin Comitetul de Selecție în baza criteriilor de selecție și punctajelor stabilite de către GAL. Suma maximă acordată criteriilor de selecție nu va depăși 100 de puncte. Va fi întocmită Fișa de verificare a criteriilor de selecție care va cuprinde toate criteriile de selecție stabilite la nivelul GAL și punctajul obținut, precum și următoarele informații: obiectivele proiectului se încadrează în SDL; bugetul proiectului se încadrează în Planul de Finanțare al SDL; valoarea finanțării nerambursabile nu depășește suma de 200.000 euro. Selecția proiectelor se face aplicând regula de “dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă. În urma selecției, solicitantul va fi notificat asupra rezultatului obținut. Beneficiarii care vor fi notificați de către GAL de faptul că proiectele acestora nu au fost selectate pot depune contestații la sediul GAL. O Comisie de Contestații înființată la nivelul GAL va soluționa contestațiile primite. Cererile de finanțare selectate vor fi depuse de către GAL la OJFIR pentru verificări suplimentare.

- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL “Arcul Târgoviștei” presupune:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnică a gestionării GAL;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile compartimentelor GAL;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele implementării Planului de Dezvoltare Locală a GAL;
- Comunicarea stadiului implementării strategiei de dezvoltare către factorii de decizie la cel mai înalt nivel.

MONITORIZAREA este un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care permite colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate. Sursele de informare pentru monitorizarea stadiului implementării proiectelor derulate la nivelul GAL vor fi: cererile de finanțare ale proiectelor - mai exact informațiile financiare și valoarea estimată a indicatorilor de rezultat; dosarele de plată întocmite de către beneficiari - pentru cuantificarea cheltuielilor deja efectuate și nivelului atins de indicatorii de rezultat; rapoartele de progres; fișele de verificare pe teren întocmite în urma vizitelor de verificare. Pentru evidențierea gradului de implementare a SDL, GAL va întocmi Raportul Anual de Monitorizare care va cuprinde toate informațiile cu privire la evoluția implementării SDL. În cadrul activității de monitorizare se vor urmări următoarele categorii de indicatori globali, la nivelul strategiei: indicatori financiari, indicatori fizici,

indicatori de eficacitate, indicatori de eficiente, indicatori de impact, precum și indicatorii de rezultat pentru fiecare măsură de finanțare în parte. Activitatea va fi îndeplinită de responsabilul de monitorizarea SDL, care va elabora un plan de monitorizare a SDL.

EVALUAREA: GAL va efectua activitatea de evaluare a implementării SDL, cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării proiectelor și implicit a Planului de Dezvoltare Locală, prin analiza eficienței (adică a celei mai bune relații dintre resursele angajate și rezultatele atinse) și a eficacității programului (măsura în care obiectivele au fost atinse). Această activitate va fi realizată de către responsabilul cu activitatea de evaluare a SDL, care, în acest sens, va elabora un Plan de evaluare în care va descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL. Evaluarea realizată la nivelul GAL presupune 3 etape:

- Evaluarea ex-ante - a fost realizată înainte de elaborarea SDL și a avut drept scop culegerea de informații în vederea introducerii în viitoarea strategie;
- Evaluarea intermediară - va fi realizată pe tot parcursul perioadei de implementare și are ca obiective rectificarea oricăror probleme care pot apărea precum și îmbunătățirea implementării;
- Evaluarea ex-post - realizată după perioada de implementare a SDL, va genera indicatori și informații care se vor introduce în strategia de dezvoltare viitoare.

Practic, evaluarea intermediară și ex-post au rolul de a examina gradul de utilizare a resurselor, eficacitatea și eficiența SDL, impactul socio-economic al acestuia, precum și impactul asupra priorităților teritoriului GAL “Arcul Târgoviștei”.

CONTROLUL

Controlul SDL presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua controale de verificare pe teren a gradului de implementare a proiectelor finanțate în cadrul SDL. Programarea controalelor va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc. Activitatea va fi îndeplinită de responsabilul de controlul SDL.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare al SDL GAL „Arcul Târgoviștei” se constituie din:

- **Componentă A** - Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat

GAL „Arcul Târgoviștei” are o suprafață de 436 km² și o populație de 48.223 locuitori.

Ținând cont de indicii recomandați, respectiv 985,37 Euro/km² și 19,84 Euro/locuitor, pe de o parte și de suprafața și populația GAL „Arcul Târgoviștei”, pe de altă parte, valoarea componentei A este de:

$(436 \text{ km}^2 \times 985,37 \text{ Euro/km}^2) + (48.223 \text{ locuitori} \times 19,84 \text{ Euro/locuitor}) = 1.386.760 \text{ Euro}$

Costurile de funcționare și de animare pentru SDL reprezintă 20% din costurile publice totale efectuate pentru această strategie, respectiv:

$20\% \times 1.386.760 \text{ Euro} = 277.352 \text{ Euro}$

- **Componenta B** - Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție

Se va calcula în urma procesului de evaluare și selecție.

În ceea ce privește valorile aferente fiecărei priorități, acestea sunt alocate în funcție de ierarhizarea priorităților în SDL. S-a alocat inclusiv o valoare indicativă pentru fiecare măsură propusă, corelată cu nevoia identificată în analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți.

A se consulta Anexa 4.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Organelor de evaluare și selecție la nivel de GAL sunt:

Compartimentul Administrativ: experții acestui compartiment verifica pentru proiectele depuse la nivelul GAL, conformitatea, eligibilitatea și îndeplinirea criteriilor de selecție.

Solicitanții vor prezenta proiecte care să respecte cerințele prevăzute de apelul de selecție și documentele de programare, respectiv ghidul solicitantului și toate materialele și recomandările stabilite de GAL. Responsabilii cu verificarea și selecția proiectelor de la nivelul Compartimentului Administrativ vor verifica conformitatea proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate în conformitate cu cerințele impuse pentru fiecare măsura din SDL și vor completa Fișa de verificare a conformității și Fișa de verificare a eligibilității. Controlul conformității constă în verificarea Cererii de Finanțare și anume dacă este corect completată, dacă este prezentată atât în format tipărit cât și în format electronic, dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezentate în numărul de exemplare solicitate prin ghid precum și valabilitatea acestora. Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în: verificarea eligibilității solicitantului, a criteriilor de eligibilitate, a bugetului indicativ al proiectului, a Studiului de Fezabilitate/Proiectului Tehnic și a tuturor documentelor anexate. În situația în care există criterii de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, va fi întocmită o Fișă de solicitare a informațiilor suplimentare, prin care se cer solicitantului informații și documente suplimentare. Ulterior, pentru proiectele conforme și eligibile, aceștia vor completa Fișa de verificare a criteriilor de selecție. În funcție de sistemul de punctaj stabilit, se efectuează evaluarea criteriilor de selecție pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile prin acordarea unui număr de puncte și se calculează scorul atribuit fiecărui proiect. Sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție precum și criteriile de departajare a cererilor de finanțare cu punctaj egal vor fi stabilite înainte de lansarea sesiunii de depunere a proiectelor.

Comitetul de Selecție a proiectelor reprezintă organismul tehnic cu rol decizional privind selectarea pentru finanțare a proiectelor depuse în cadrul GAL. Comitetul de Selecție este numită și aprobată de către organul de conducere GAL, în conformitate cu prevederile Statutului GAL (Adunarea Generală a Asociațiilor și Consiliul Director) și va fi format din minim 7 membri GAL, însă nici autoritățile publice și niciun singur grup de interese nu va deține mai mult de 49% din drepturile de vot. Din componența acestuia vor face parte, prin urmare, parteneri publici, minim 51% parteneri privați și societatea civilă (inclusiv persoane fizice relevante) și maxim 5% persoane fizice din total parteneri. Pentru fiecare membru al Comitetului de Selecție se va stabili de asemenea un membru suplent.

Tabel cu componența Comitetului de Selecție:

PARTENERI PUBLICI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Batranu Ion - UAT Comisani	președinte	ADMIN
Barcau Eduard - UAT Ocnita	membru	ADMIN
PARTENERI PRIVAȚI 57,14%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Giurescu Madalina - Giurescu Madalina I.I.	membru	I.I.
Serb Danut - S.C. OCTAVIA TRANS S.R.L.	membru	SRL
Stancu Laurentiu - S.C. SICAL S.R.L.	membru	SRL
Dinca Marcel Catalin - DINCA M.L. MARCEL CATALIN I.I.	membru	I.I.

SOCIETATE CIVILA 14,29%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Schiopu Stefan - Asociația Romilor din Ludesti	membru	ONG
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5 %)		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
-	-	-

Comitetul de Selecție decide în ceea ce privește selectarea proiectelor în cadrul GAL prin regulă „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, vor fi prezenți în momentul selecției cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă. Comitetul de Selecție va întocmi un Raport de Selecție intermediar pentru proiectele selectate care va fi publicat atât la sediul cât și pe pagină web a GAL. Beneficiarii ale căror proiecte nu au fost selectate de către Comitetul de Selecție pot depune o contestație.

Comisia de soluționare a contestațiilor: soluționează contestațiile depuse la nivelul GAL. Este alcătuită din președinte, membrii și secretariat, pentru fiecare funcție în parte fiind prevăzut un supleant. Aceasta comisie va fi compusă din alte persoane față de cele care au făcut parte din Comitetul de Selecție și componența sa va respecta ponderile privind participarea public-privată aplicate pentru constituirea Comitetului de Selecție. Comisia de Soluționare a Contestațiilor este numită și aprobată de către organul de conducere GAL, în conformitate cu prevederile Statutului GAL.

În urma selecției, solicitantul va fi notificat asupra rezultatului obținut. Beneficiarii care vor fi notificați de către GAL de faptul că proiectele acestora nu au fost selectate pot depune contestații la sediul GAL, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării. În urma verificării contestațiilor depuse, Comisia de Contestații va emite un Raport de contestații ce va conține rezultatele analizării contestațiilor, raport care va fi făcut public. Rezultatul analizei contestației va fi adus la cunoștința contestatarului în maxim de 30 de zile de la depunerea contestației. După apariția raportului de soluționare a contestațiilor pe site-ul GAL, soluția rămâne definitivă și se publică totodată Raportul de Selecție final. În Raportul de Selecție final vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

GAL va notifica solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție cu excepția solicitanților care au fost deja notificați ca urmare a aprobării raportului de selecție intermediar. Toate proiectele selectate de către GAL, indiferent de specificul acestora, vor fi depuse de către un angajat al GAL la Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale pe raza căruia se vor desfășura activitățile proiectului. Proiectul întocmit de solicitant, selectat la nivelul GAL și după la OJFIR, trebuie să îndeplinească cerințele de conformitate și eligibilitate specifice fiecărei măsuri în care se încadrează. Primirea, acceptarea/neacceptarea, înregistrarea, verificarea conformității și eligibilității proiectelor se realizează conform indicațiilor și termenelor de întocmire/transmitere prevăzute în Manualul de procedură de evaluare la nivelul OJFIR. Toate persoanele implicate la nivelul GAL în evaluarea și selecția proiectelor (membri în Comitetul de Selecție, în Comisia de Soluționare a Contestațiilor sau angajații GAL implicați în procesul de evaluare) vor completa o Declarație privind evitarea conflictului de interese, în care să se facă referire la prevederile art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Pe parcursul implementării SDL, angajații GAL vor ține cont de prevederile OUG nr. 66/2011. Astfel, aceștia sunt obligați, în activitatea lor, să elaboreze și să aplice proceduri de management și control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării fondurilor europene, precum și respectarea principiilor bunei gestiuni financiare. Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de elaborare, evaluare și selecție, pe durata implementării contractului de finanțare va exista o separare adecvată a responsabilităților. Persoanele fizice sau juridice care participa direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare la nivelul GAL nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant. De asemenea, nu au dreptul de a fi implicați în procesul de evaluare și selecție a proiectelor sau de verificare a cererilor de plată următoarele categorii de persoane: cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți; soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți; cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de evaluare și selecție a proiectelor.

Încălcarea acestor prevederi se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție, anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare încheiate sau cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plata/rambursare.

Persoanele care participa direct la procedura de evaluare și selecție a proiectelor, precum și cele implicate în procesul de verificare a cererilor de plată sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se afla în niciuna dintre situațiile prevăzute mai sus. În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/selectare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate anterior, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau selecție. Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

Pe parcursul aplicării procedurii de achiziție, angajații GAL au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese, și anume a situației în care exista legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanții acestuia, între membrii comisiei de evaluare și ofertanți sau în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție. Încălcarea acestei prevederi se sancționează cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plată. La depunerea ofertei în cadrul unei proceduri de achiziții, ofertantul este obligat să depună o declarație conform căreia nu se afla în conflict de interese. Dacă apare o situație de conflict de interese pe perioada derulării procedurii de achiziție, ofertantul are obligația să notifice în scris, de îndată, entitatea care a organizat această procedură și să ia măsuri pentru înlăturarea situației respective.